1757

Velædle Velærværdige
Hr. Biskop HERSLEB.

Velhaarne Dyre Mand! Lyse ild kiærd sy Möje
Os Hjemlands Maak Monarch, sy Dirkins Kreyser Øje
Ulsnak til Dions Krayx, sy vaar Bøjnenys Hjæl
Din Opkod bör Respect til Hjemmet skjendig skiæl.
Hjr. Kra mit Pathos Hun til Mosjenes Hreyse,
Sy ind min Hraye Haand en Hjyge Konyinne
Os skr, som Kalks Kand reed, skreivt Kaar Hand
En Konge selmmest Hong üdas en unkedan.
Mand Hinn os Kilmans Acteur Hra Kullen Hjillar
Os en Grön Kiæder vo Hei Mennig Kong Kallar
Hj ved Kunkoldig end, vm Hand sal Kil Kreysian,
Os Hjemlens Kunn Gud. En Breis Gud vlen maar.

Gyre Hjænderens Vreis til Hjr. Egede.

Lat Kalks: Kor Hei Kaar, som Du mej Kiærley sunde
Om Hum Portugal, som Hrudskiæres Hil Hra Hunde,
Hny: Mein Granner! Klen i Hrenicht Hra Dr
Til vore Kenyx Haan, Du Klende som Klor.
Vi kuke, Kisse Kolk, Os nyje Kuns Hrudkinyx,
Sy vores no os Hinn, Hjemm vie os Kinyne Klayx,
Os Kisse vrunst no, Hra mangs Hrude: Hoy
Vi kuke Kuyses Gud, Hei Hreisne nyj Kaa os Kong.
Vi Karkes Hamme Gud Kor Dis, Kor Haarik Kulen
Os ikk Kaldig os vonnelig Hnæl,
Hny Kaaran Kjæk Kor vejs, Kaar ikk Hinn sy Dis
Vi Kunde Gidses Hnark, sy Kliv Konynes Kreis.
Hny mikare my Os Kolk: Os Kar ion Khjelig Kandz
Hvorfor ein Eik Kand Kaar indkrat: min Kandz
Hvad Os Kand Kragnes om, Hvis ikk Kil Hjemmaal Kom,
Medmeinken Hommin Kaar Kor Leikt Kand sy Klomz

28/3 1759

Wi saa klaa haava haa Kuus veiska, eigna Gemma
Ja mynt fenk Kaar, mun vorleyt: nihe Gemma
Wi Kaar, ey Kaaleyg em yaaa Liihn Gnee
Kaa ya na Leyt ey Gyya, mun Kyihe kaad ey Mund.
I Gaard yaava Gnee ya Gein naan yayna
ax Kayk, Kihaa Kolk em Kage eia mid oa Kaagna,
Wi Kayna ag mid Gem, mun Kein ein Kaakie,
Mi Kayna Gaa ya maan ikk Kaan fik Gie.
Gnee Gen Coa: wi Gaa i Mangal ned ikk Kaka,
Wi Kyik eigna Kaig, Fell = Gund ey Gaa = Gaa
Dai Klaka Geins ya, naan Kaagna, Gnaa Kend,
Wi Kyika Gaahna Gyya, ey na ax Knig Gind
Dai ikk parador mean Ekyya Skota Cene:
Gad mea Gnaanna Kolk Klandt Kka vika Mann,
Gem ya i Kaya = Knayk, Gem Kaika i Carol:
Ey Dikka Kaka Gaa Gaa Kaa ya Gadan Kaya
Kka Kihaa Kaya jaga Gaa Kaa ya Gadan Kaya
Dai ya vmmuhly Dai Gnee ida ikk Gaya.
Gyya Kand da Kik ey Gaad Gaa Bona Gaya Gnee
Klandt Kka: Gya Dal Gnaan ng Gaa Gida Knd.

Gnada vaya iig ayka Gaya Dai Gnee ey Kadkna Gen,
Mand Gaya Gam, Ekayfne-Kild Gin Gaiyel ax Kammdag,
ax Kaik engkig i Gadadna dyba Gaa,
Gyya ayka ba ihn Mand, Gem Gam Kaxklaya yaa.
Gkna no: Gymn ing ay ax na Kaiya Theatrum Kemma
Gya Gaa Kaigkuna i andayk, ikk Gom Klmmaa
ikk end Kil Kolde Klond, Gyaia Kaihn lik Gal,
Mi Gnaa: Gaig mig day: om Bergel Kbna Gae:
In Apocalypsi; Gand Gadkligim Kadaya
Kaa Kaand Gmmk Dai, Gymm Gig i ihn Gay Maya:
Gem Danice Gaaa Kaa, O: Gin ik Kaaik
Klandt Ogna noga and: Gik na ma Kyka ak Gin:
Dan: 7. Gaa Kaan ion Kaym Gam, naaa Gaaihn na Kik Kuk.
I Gyaanda Kaud-Kaand Gnada Kaaygna ogim Kainda,
Gem na ihn Liba Gieada, ey Chriske Kaiya Kayk,
Dim Mund ag Kala Kaka Gm Christo mid Kaayk.

Wand sinn en falsk Prophet dee Christne tay troeyn
Dee sinn mit sword i Haand ne om nit Døden = skyr,
Dem Konyng, dem maan ihn Mahomedsk tayk
Og Kaar, Lyssn, Bøn ansees mod Gud, Kraft.
Gud trøyne nu nit ihn, nu skal, in en Krop,
Hand Sjæl = Kraften i nyt Kred at døde,
Emk ick ancht mod: Hvor vandskabt Creatur!
Dee Christne Kemmer at nedsyn ne ødsmuds.
Land vdøe Hyrenne Folk thejmmer sig maan Kraft,
Og Løsn kun maan: O Jesu Løn: Christe.
Hun Kongen Kor Dei Bund, og bad sinn under Kind
Dun Hjelm = Haarsk Hals, ihn Kop, som Victor stond.
Gudes Ord sin veinker da, sang i Triumph og Kor
Kaa sidst Hyrenne = Dag: Som dee Examen Kiøn
Med Bøller, Alcoran: Mund = Kaark Mahomet
Bespaar da saare kun en Kaark, som Prophet.
Den Saracensk Mayt Land da oj Lyngen Kaark,
Og Gog og Magog skal oj Fallen Kristne skaarke,
Da døerke alle Kiøn og klagne sig for Kor,
Kar gaar Kongs Hjelm and Klandz thm, som Kaaren lor.
O Kaihn thn ne Kont, se dejne Hyrenne Gamm,
Gud gis os kun Gang vor, at vi dog sinn Kaad Kramm.
O Jesu Klynter: O Christi Kirk = hayk:
I mon Hjem, fmon: O Jære: Gav vay K:
Hun dog Gods Indvinger dee Dein Kjærke Krysin:
Kandsayn Hyrenne Kaaren mnd en mon Hyrn:
Hun thum Grønlands Mand Hand Kongne dee at fmaa:
Gud: Kis Forklares Kam: thmmd ne Kajnn Kear.

Hjelp nyt: Hjelp hayt mnd Gud: Hand Kirke sinn Hjender,
Mnd, Medter, og Ind, dem og om Sinn Lærdom:
Forklar dee Kjøn ihn Hjem, som Daniel Kar saar,
Gn Christne Kjærke Kand dee Kristn Kundy saar

Skeir og nit ud Kor mig dee Friderich thn Amk
Hand sin Sværd dee mig da vejse nok ihn Hmk;
Monarchens Hjelpe Kjæ, som nu inga Kristne end,
Hun maatte snelch mit Kongdom Kaaben =

Ende

Jag skal vel lägga i brand i Christus Dagen
Ein lögn ny gaar ud i alle Christus Dage
Ey Aarons Blomster-Staf, som vilde ny Spire og
skal meniche und thu Konge, som dem Krone blev
Apostlers Gärning skal ey vel Paulum vare
Ey Herrens ord Bind til Samuel Cue dare,
Syne vänner Hjemme stay, ey Kongens Huus var stoy
Som Nathans, skal vel Raad udgiøre Christiansborg.

Ewren

[illegible]

Vyarvardighedes

Vyadle = Vyarvardighedes

Ruskye ved Bordingholm
den 28de Marty
1757.

vindskandigen og allerydmygeste
Tiener

Sörte contentur meliora spero &c.

Hoogedele Heer

Hoogeerwaardige Heer Professor

Ik vinde my gedrongen om alle mogelijke middelen aan te wenden, om mijn Broeder die gaarne met Uwe Hoogeerwaardigheid correspondeert, weder te bekomen; ook daar ik verneem dat alle middelen daar toe gebruikt worden, die ik U. Hoogeerwaardigheid reeds gesuggereert heb. Ik neem dan de vrijheid U. Hoogeerwaardigheid hiermede te verzoeken, dat U. Hoogeerwaardigheid gelieve te gebruiken de middelen die ik U. Hoogeerwaardigheid reeds gesuggereert heb, en dat U. Hoogeerwaardigheid gelieve te gebruiken de middelen die U. Hoogeerwaardigheid goed zal vinden, om mijn Broeder weder te bekomen. Ik verzoek U. Hoogeerwaardigheid ook om de recommendatie van mijn persoon, by de Vacature die by de Faculteit der Godgeleerdheid alhier is, en daar ik U. Hoogeerwaardigheid om verzoek,

Höjedle Höjvardige

Hr Birkes

Jg allerödmjukast underdanigst, underskaarne jig, som af Deres Höjedle Höjvardighed er begiert til Byen Ingen i Nyekarlshofsogn paa Bornholm, vig, med behörig underdanigst Respect, at indfölge til Deres Höjedle Höjvardighed, underdanigst Begiæring, at Deres Höjedle Höjvardighed af sönderlers Ærende, vilde dem vig bekjendtgjöre, om saa Deres Höjvarden behager, at jeg med Haand

4/4 1757

og Forsikring i min Absence Ingen Borlig
Dør og Ende-Casten foar lil Caus 50 Rdlr,
forsaun jeg, da jeg gjerne betaler Ingen Borgen und
100 Rdlr = maatte Caus forvirket falde Almuen
til Skade Ingen, og min Creditor, min egen
forstaa vil saa vel som jeg Caute, og forskaffe
min, Ingens nødtørftig Reparation foa Gaardens
Huus og Bygninger. Jeg ønsker, i mindste
Foab, om Ingen Højvelb Højvørdighed gun-
stig Forbønner Andtser, Højvelb
Højvørdige Herr Biskop,

Ingen Højvelb Højvørdighed

underdanigste og gehorigste Tiener

Nyelandkier
Ingen-Borlig
d: 4 April
Ao 1757.

Søren Skade

Kjöbenhavns og Frederiksborg
Ste Biskop

Da ikke i lang Tid har været nogen Communication med Island for Krigens Skyld, saa har jeg ikke haft Anledning at lade mig høre af egenmægtige Præster i Frederiksborg Amt, men Provsten, og Reformerte Garnisons Feltpræst Frans Adam Kohnert, som for endel Aar siden bekiendt sig til den reformerte Religion, da hans Fader var født Jøde til den reformerte Kirke i Siebenbürgen, har ofte ved mig ytret at ingen ganske kunde forklare Differencerne imellem den Evangeliske og reformerte Religion paa sin egen Dansk i Overværelse af Mag. Hiorth den 9de Decembr. c. p. Aarsagen til Sammenkaldelsen, og er efter det paa mere end Dansk Mangr-liggende 14de Aark med Dokn afgangen, saa jeg og den Dag til Kiøbenhavn. Provstedømmet er paa i Kiøge med Separatist Evangelist Matthias Jørk, som ikke i 20 Aar har været i Kirken uden til Altere, og skiønd det var mig særdeles ubevidst, dog saa snart jeg ham havde, i Fjor end som mig er sagt, og han selv tilstaaer, er af mine formeende ofte gaaet om sin Bibelforklaring, men det er saa smigrende, saa jeg ingen gange end kunde mig hos ham, og mødte dog mod Vanen Instancer, thi jeg paa en Embedets Maade overbeviiste ham ei at være conform med Guds Ord lod han sig overtale, og med Haandslag lovede sidstafvigte 2de February bekiendt paa sin Side

14/4 1757

ving hand forskiker Deres Højervordighed, at jeg
saavel ikke Objectioner vil at forbinde sig kommende,
som man vi kunde ønske af dem, da jeg i anden at
gaae ikke nødig kan forbi at bede Dem, for at kunne ret
kommerligt erfare, naar Jubilæet nu skulle i
den salige Kirke, jeg nu en gammel ægte
Mand over 50 Aar. Imod Deres Højervordighed
gunstig befalder i den Casa skal vi vores, vil ing ydm
ligst vente; hvorved Jeg for Gud
ligge Hannover og Høystnem Jeg i Egen. —

Dagsen til Osterdorf: og Gudkiem Jacob Stenberg
er med Døden afgangen d 8de December sidstafvigte
og som Jeg var villig til Enke-Casen 50 Rd, som
med skiftets Fuldmagt den Successor Feder Ording tilhold,
mulen at betale forrenten Summa, naar den tilkom
dem, at gjøre dig for sin Obligation. — Jeg vilde min
høyagtelige Recommendation at forsikre, forbli med
al Submission:

Deres
Højærde Højervordighed

allerydmygeste
Tiener
Thanch

Kiøng d 14de April
1757.

Denne Forordning mig tilstillede Skrivelse af dato 28de Marts a: c: fra Ageröe indeholder nu mere end 13de April eine Forordning, vil jeg forberlige Hans Høyhed Kongelig allernaadigste Resolution skal blive allerunderdanigste Efterlevelse forestaaende.

Høy Ærl.

Høy Lærde Høy Ærværdige

Herr Biskop

Jeg allerunderdanigst Lovdrister mig til at indgive til
Deres Høy Ærværdighed og allerunderdanigst Formelde,
gier jeg udi sor Deres Høy Ærværdighed nu klager imod
vores vaerd Sogne Præst Herr Hans Mahler til —
Ologaars Sogn, hvorledes han med saa ulaaglig
maader imodhandler i mod mig og min Gamle Fader
som gaar gaa Grafvid rundt, i det at min Lagde
Jord sat ad Faar og lagde Gud med ad vilde
gaa til Herrens Bord Sønnen er Skyen
af vaare Sogne præst, da jeg kan for Deres Høy
Ærværdighed til at jeg ikke ved nogen aarsag kildre
ne kan med Fart rund ad, at min af Gammen er Ska-
den ungdat den Hellig Sacramente, da min dag nu
gaa nu tid af nu 10 aar Faar søgt Kirken og ikke
Faar for Sømd den nogen tid. alsaa er det min
allerunderdanigste Bøn til Deres Høy Ærværdighed

1/5 1757

At maatte nyde Deres Høy Ærværdighed naadigst Assistence, dis aleg vilde være Dem naade for mig og Deres Fold Ommeldte Sogn Præst til at gives sin Erklæring saavel vedkommende som Dig til Deres at bruge saadan nu med første mundskal, og at Sand maatte blive til Fold at antage vedkommende Represallie for den tort mig Lord og ing Dan nyde for Gud og mandigheden — nu ing allerunderdanigst Jaaber og vandre mig Deres Høy Ærværdighed nyde Assistence og Forfølgning Deres ing Embeds Embeds Embeds

Deres Høy Ærværdighed

allerunderdanigste
og ringeste Tiener
Jens Hansen Marker
paa Hammer Hjuul Kaast
paa Bornholm

Hammershuus
d 1te Maj 1757

Høyærlig og Høyærværdigst
Hr Biskop!

Jeg har nylig afsendt mig, ved ing
Høste min underdanigst Skrivelse om
min Hr Hr Biskops dydige afgang
ing til Bispedømmet paa, ved hvilken
Anledning af Hjertelighed, som jeg bar
Klagt min dødelighed, da jeg fik mig
ret kraftig og from Biskop, gik
som en Kandidat for Skikkelig Hjertelighed
mere end noget som kunne paalagt
mig, at ikke skulle opvarte, da
dersom Høyærværdighed har
i nogle Aar vilde Skåne mig for
capacité, og mod promittere saa
som ligt Ydmyghed og Kjærlighed, og
ei vilde gaa enhver dersom
Høyærværdighed skal være
min kjære Biskop, Rådgiver og
ei finde anden end den gode
og vilgiver Skikkelse og Gudfrygtig
paa Sæt og Vigtig Maade at hyske.
Jeg klager mig dernæst at afleg
mine Ydmygen og Høytgrelig condolence
til den Høi-velbyrdige Familie, og
til vedkommende Dersom Høyærværdighed
den Kongelige Kreur, med ing mine
alle submission Ærbødighed.

Dersom Høyærværdighed Høyærværdighed

Bonne d 9 Maj
1757.

allerydmygeste
Tjener
Thanck

Høiædle og Høivørdige
Hr Biskop!

9/5 1757

Povel Zacharias Grønvold.

Kiøbenhavn d 9 Maÿ
1757.

Med min Hiemsendelse af 4 hujus Forordnede jeg Hr Højædelbaarne Expeditive Missive af 29 April, og Jo ieg remitterer de derudi indfattede Documenter Hr Fromy Erklæring, da ieg ikke kand negte mig selv Fornøielsen, at tilkiendegive Dem, at ieg ikke allene med Fornøielse erfarer, at Dem Deres Forretninger gaar vel fra Haanden, men ogsaa at Hr Ihlerbech har giort Dem Fornøielige Tieneste, saa vidt det stod i hans Magt, hvilket ieg ogsaa forventede af ham.

Jeg er med Agtelse

Deres
allerydmygeste
Tiener
Franch

Til Velædle Zacharias Grønwold

Höjædle og Höjærværdige

Hr Biskop Harboe!

Jeg har ei underdanigst forsømt at gratulere
Deres Höjædle Höjærværdighed til Deres Höj vel-
tagne Embedes Tiltrædelse, hvorfor jeg underdanigst beder
Höjædle Höjærværdighed Naade og Tilgivelse.
Jeg havde nu vovet Vogn, dagen for ei Clemens, Maanedt
Tid paa Borringholm marche ei 8te Dage, og imidlertid
Tiidt mangen Trængsel og Armod, hos min Familie bå-
de baade ex og Manicheer daglig, som Skal skiøde og Blodes
ex min Fuldmact, som vistnok ei hr Agerbechs Ve-
gieringe Tid uppe Aar vorder nemlig, med Salgsbrev
imod en anden Dagen for paa Landet at ligge Tald;
Hvorfor er Formand min underdanigst Bøn og Begiering,
at Deres Höjædle Höjærværdighed vil benaade mig
med Christians Ges Dagen Tald; skiøndt jeg tilforn
Aaret ei allene Tabt nok, da Tagen var paa vinge,
naar min Vogn Vogner bliver benaadt ved
sin allerunderdanigste Indskydning med Hr Deres Tald,
Hvi skrev Pænck jeg bliver nu for Dalax min Tiener
Fa nu Land, Student Dagen Tallet imod 16de Dagen Tald
som vist er 1/4 Aar for nu Efter Ben Prof. Sander, med
Hans. I Haab da om nu Naadig Bønhørelse Lever jeg

Deres Höjædle Höjærværdigheds

Clemenszier, Dagen Forl 16de Maj 1757.

underdanigste Tienner
Povel Zacharias Grønvold.

Högädla Högstvördiga Hr Biskop!

Uti djupaste Underdånighet fattar Jag Mund den som förtaligen at con-
dolere Wårs Högädla Högstvördighet uppå Wårs Salige Hr Broders af-
skrad från Verden och Pommern, så och tillika gratulere til Dess stadnade
nåd Befästelse och tilönska Dem Nåde och Kraft af Alt Höja til Wårs Högvigtiga
Kyrkas fortsatte Lycka allestädes at bära. Alt förnämst Underdånigst vördsamt
Mig Wårs Högädla Högstvördighets patrocinium och protection som i alla
tilfällen så och i Sker i Alt Landal, Jag är Lemnar uti med Hr Agerbech, förs
liiga uti Sundhet och välmåga, Salighet och Skaltagtighet, malitie och ondskab Jag
endnu icke fattar kiändt. Vederlagen Jord var i Clemenstier Boxer, nagenlunda
Kalistes indkomster icke förgiäm med til 358 rdr 40 ß, som Jord skrev af underskrifne
Lib lat: A, följer nu er en copie af Jords egen optagnelse uti trende-bogen; Man
nu Jord maatte skrifve, sätter Jord Kalistes indkomster paa 10, 11, til 1200 Dlr,
följer Dagga regninger nu falska, og bevar Jag aarst omkring, skal Jag gi-
ve nu tilfor ladig Jordfærdig rättelse uti Kalistes indkomster, förs Alt for-
langet verdier. At Jag fattar Jordlat arlig og oprigtig med Hr Agerbech, og
nu sagt i Negen Maade at forandre dem, Jord skrev af underskrifne Lib lat: B, finder
Jag fattar tilbudet dem at maatte beholde Kalistes fulde indkomster i Clemenstier
Boxer aarst omkring imed at Jag beholt Mund skala Gage paa Christiansoe, uan
Sätte icke vilde acceptere, og nu Alt skulle stå vice versa efter Mund Kongeliga
allernaadigste rescript, nu fallder paa forneiet, saa Maae Mund paa skraf Man-
dom Ulvisomlighed ja ondskab, at Jord Herren far aller dro vilde Ende Mig Mit
af Gud og Kongen forunde Lyse-Brod. Maae vilde Wårs Högädla Högst-

24/5 1757

Høyedelbyrd Naadigst behage at læse medfølgende lit: C, som vor Hr. Agerbechs egen ord, hvormed hand søger paa sin egen person ord Min skade, søger hand ingen Ting Min Gud for, som giør mig Raad til hvorvel at fra ind og skrifvem at tage Mig dem paa Hand hvad hand vil, hvad vidre Aarsagen er til, at hand slaar Mig saa falsk og feindsk og ikke Ønsker mig det første bord, nemlig, at Jeg ikke vilde følge hans raad til Min forarmelse ja Ulykke og hans bekvemmelse. Dog saadan maa det vor det! Ja Jeg kunde endnu anføre mange, men skammer Mig derved. Medfølgende lit: D. er Min erklæring paa alt Mig af Hr. Forstanden tilstillede spørsmaal, hvilken alle er negte vitløftig, men vaar sandhed og til fagens fuldkommen oplysning. Vidnbaar Patron, højædle Høystærdige Hr. Biskop vidde Mig saa denne ende Maand, og tag i Naadig consideration, hvor kostbar det med mig skulde translocation falder vilde Mig med Kiøge-Borgerlig løsning, skiøtning, forsagedes kiøbm, beskatning og andet mere; skulde nu det med Mig endskiøndt Agerbech vidde egentlig sin egen ærende, saa der Jeg nu vel ulykkelig ruineret og forarmet Mand ved dend Ulempe Mig da vilde forvolde; Naadige Raad; men Jeg formoder Mig dend Raad at skrive Høyædle Høystærdige Høyedelbyrd tager mig i beskyttelse og skaffer Mig Ord og vor for dend Ubarlige Mand. Ske og forsøg videre Mig dend Raad at maatte være indlemmet udi Brand-Societatet og participere udi dets beneficier, som Jeg og underkaster Mig dets expenser, og i det øvrige saa Mig recommanderet udi skrift Høyædle Høystærdige Høyedelbyrd beskiærmende grace og beskærmelse, ade Jeg med alt gudvenlig velfignelses tilønskning lever og forbliver udi allerstørste

Ærbødigst

Skrift Høyædle Høystærdighedes

Underdanigste Tienner

Flemers Prestegaard d. 24 Maij 1757

P. Thom

P. L.

Jfr. Skrivelse-Anmærkning-Nr: at meddele Forfatteren Lægen Hansen
fra Vorno Kald Brev af Dato indtil Navnedagen til Sommeren
Vorn; Hvi paa Christiansøe falder ikke Aars vande Krage, men
Krossbygaard Avlingen og Vogterske Tienneste Krossbuus
Brød; Dog er jeg forvisset vund, at jeg der selder Lage
D. L. . . . Kaartegjennem, imodat der

Jfr. Clemens Kalk Viste og Ukiste indkomster

Rug 18⅔ Tdr a — — —	1 Rdlr — mr —	18 rdr. 76 ß.
Byg 77⅔ Tdr a — — —	5 ʒ — mr —	64 rd — 88 ß.
Havre 90 Tdr a — — —	2 ʒ 8 ß — mr —	41 rdr — 8 ß.
Lam 80 ß — — — —	2 ʒ 8 — mr —	33 rdr — 32 ß.
Gieder 83 ß — — — —	1 ʒ — mr —	13 rdr — 80 ß.
Faaske Kalvskinder 82 ß — —	1 ʒ 4 ß mr —	17 rdr — 8 ß
Baggegaard i Tdr Rugmaal mr —	— — —	1 rdr — 32 ß.
Simlegaard 10 ʒ Favn ofterdag mr —	— — —	5 rdr — ß —
3 ofterdage ß 12 Rdlr — mr —	— — —	36 rdr — ß —
Accidentzer — — — — —	— — —	30 — ß —.
	Summa — — —	258 rdr — 20 ß.

Dette at være rigtig Udtog af tinnde-Regnskab efter Jfr. Ager-
beks afgangelse, testerer J. Thom

Copiens Rigtighed testerer J. Thom

Copie

Velærværdige og höÿlærde Hr Agerbeck!

Da ikke haver behaget vor allernaadigste Konge, at Myr Brodr skal
være Prost Christians, Øe i mit sted, og jeg igien udi samme Stæd være
Prost udi Clemens, Vogn, er herved min pligtskyldige begiering: at
Hr Broder vilde besvare mig følgende spørsmaal til hvis jeg i
Hr Brodrs mening er: at min Fuldmagt ikke Clemens Cald
fra vores Cald skrive. Dato indtil nærværende tids Bemeldte skal
være, thi paa Christians, Øe calder ikke vore Kuge, men her er
Prostegaard anlagen og Vogn sto Timer Prosten viis 2 Mk,
Brød. Dog er jeg forvisset ved, at jeg der holder sagen, som skal
ske paa Christians, Øe saa tæt igiennem, imodat der holder an,
ling og Timer, for vidtløftig dat undgaar. 2dt: hvorle,
des Myr Broder vil, at ikke skal forholdes med Prostegaardens
leie her, og hvad sum vil del saa mig aare 120 Rdr, som jeg
haver anvendt paa Gangen, Hytter, Gaard indhegning med
vedkom mende Prosts Boliger paa Christians, Øe, og 3dje: Om
Hr Broder med min antom og Fuldmagt del Arvedelse her vil
gjøre Prosts, thi anser mig virkelig /: jeg mener Deres, vorelskere :/
for mig og min familie, ligesom jeg ikke saaer vil gjøre for sam
paa Christians, Øe. Saa disse anførte vigtige spørsmaal vil
jeg haver mig ædrædt Myr Broders pligtige og grundige svar,
saaledes: som jeg ruster herved Deres forvisset, eller ens
lydende for höÿere ører til Decision imellem os; og forvendter
at haver dets svar idag paa næstkommende uche vederbørlig,
sicha jeg taster til Gienmæle og Mening her paa Christians, Øe
forblifver

Myr Broders dienstskyldigste dienere

Clemens, Augustborg d 10de August 1756. T. From.

Svar

Jeg vil strickte forholde mig efter Loven fra p: 303 til p: 306.
Vil min Hr Broder andet, eller andetsteds, saa kommer det paa
Accord. Hvis vil jeg vise alt, ja alt skeligt, som gudsord
for og saar her paa.

A. Agerbeck.

Copiens rigtighed Testerer C. Grönwold.

1mo Huusfruu skal reguleres efter Lovens 2det Agerbeck
skyldt efter Lougens 60 Dolgsmaals Inds, da betales nu,
som efter Lougens Taxt eller Mands Setning. 3die Part,
som skyldt Agerbeck til, antages, som Equivalent imod det,
som skyldt hr From til paa Øen, hvorpaa vi giver forandre
Opsitning for Elsterne andrum skjeld. 4de Lieber hr From nu
skrap Besætningen af Agerbeck; saa vand vinde egen
magt Lagge vinter og Vaar Bod. Derved undgaaes der,
bøjde Lon; følgelig paaer hr From vinter og Vaar, som
for intet, og dreves den hår Malk, Smør, 12 à 16 Daler, 2 à 3 føl
at formeere sin Besætning med. Følgelig Lover hr From
til at skiøde i Liigsaa god tilstand, som Agerbeck nu.
5te Capitalen til saa skyr tilbyder skal Lover paa pol,
gaard maade: hr From pander sin tilbyggede Jens Olsen
den vestre Mark, den Vestre Enge paa Gaarden og Thos,
engen imdtil Engen, skiønt for 600 Dlr inden veder
lagt; derimod beholder hr From sig sin Lovs, skiør
forbeholden og alle ik fæste, vand, som er, eller hr From
herefter anlegger. Ligesaa den Østre mark, Enge beeng,
Laldt, Kopie, Dalen og Kreds, nyjorde, skal hr Froms til,
byggede Joseph, eller nu anden ikke tilstand Bod, Lavere
3 à 400 Dlr Gaute, penge, alt efter Adverant, som Agerbeck
paaer: at hr From da skyr ikke.
6te: Saa saadan nu omstendig skal hr From paa afe
Agerbeck alt, hvad tand til nu florisant Gaardsbeliggende tilhørende
Bøndergaard skyr efter uvillige Mands vurdering ind,
til 1000 Dlr; Eg alt ikke vanskeligt, da holder hr From
nuden den gamle Gaards skyldig og ikke nuden forbedret.

Alt hr Agerbeck haver i hr Froms overværelse selvtil,
sagt umuntlig og begiert mig at skrive ikke ordene over lap.
ikke tand dreviduus med sandhed af
Clemens, Degn, Dorlig d 16 Maji 1757. P Grønvold.

Erklæring paa de mig af Velædle og Velvørdige
Hr Provst Tranæ 15de Maji anni Currentis tilskikket
10 Spørsmaal at besvare ex officio Consistorii Speciatim,
som følger nedenfor og saaledes lyder.

Paa 1ste Spørs.

Jeg var og er forvisset med Provstens og Assessorum dicam,
Selfe, som skrifve 15de Octobr Anni proteriti, at terminus,
a quo vi begge ester den Kongl: allernaadigste Reskript
de Dato 24 Sept: anni ejusdem Skulde oppebøre Salairs
Skulde Sudloustes først paa sit Bud: var 16de Julij,
vores Vocations Datum; Og havde jeg derfor ingen
videre Convention forlanget af Provsten dersom,
men jeg havde Sadt mig Kongens allernaadigste
Reskript og Provstens retmessige Indstelse derom ester
skrifvelig, og begjærdt strax derpaa at oppebøre Clemens
Pogues Skulde Sudloustes: Gage Gaarde Inlegning Sundag,
Liig som Hr Agerbeck strax efter sin andtagne Tiel Christi
ans, De havde oppebaaret Julij Quartals a. p. Skulde Gage
paa samme Vocations Dato.

2den Spørs.

Da ved ikke 15de Octobr a. p. blev aflagt, som ikke Bonden
Hvilken Hr Agerbeck nu skriver for sin Indtægt: Skulde
Liig paa vel som sin Husbond, indrømmer mig Gaarden
ester den Kongl. Reskript, hvilket jeg paa stod; Paa
samme Sad jeg mig Hr Provstens og Assessorum: som paa
den Dag derefter igjen nu vare paa Gaarden for at
holde Auction paa samme Enke Hr Agerbeck Liig Sønnens:
Deres mening om, hvorledes ikke Skulde forholde sig
med Bonden, og blev mig svaret: at de derom ikke
Sku kunde bestaffe sig, dog vilde ikke undlade deres Højædle
Højærværdighed Hr Biskoppens dertom, og er
det saa derpaa blevet, ikke at nogen Convention videre
er skeet, mig og Hr Agerbeck angaaende, ester den,

som skrida vorum mælta 12te October, saa vidt mig nu viðvíkr

3die Post.

Den Bóndinn sór paa Landsrætt mig maatta vilde
sielpa ihu mjr at bomme Krossi þar at Leggja hvelingu,
saa og þau at indsór ikke kórsbr har, saa er ikke dog gaad
þa eingu skjellig sid, men nu fóreligg sid, og alt saa ikke
sielpor Ladeligt, mj sallar Krossin gavuligt, at vidkenn
mig sielp allenn skúlde vinne hvelingu, hvilket engen
nogit vil kunde nægte Loue. Dg ikke saavr jeg, saly
er parat ved mig bomme til Krossi gaarden, da leide
var for sa andre, at Klag, Svar skulde Leggis, og jeg
mangler ihvil alle forudden regvisita, og derfor
søgte sielp hos Dogn, saldt, da mit Vnderbud blev svarit
af mig ihvil: Ej! begjynder kandallerede at ligge, det
er saer tilig; hvilket mig sagligr svar gjorde, at jeg
kaste paa egen bekostning Lagde Klag, Svar, fc: 3 Lódr.

4de Post.

Jo, Jeg á 4re Ugr sójst nægtes Michels Dag plejer Krossin
sor paa Landet at tilsjge: at Dogn, saldt sjder dens
Ord, Dinnd /: som udi Clemens Dogn er anlegne 80 Jaar
og 83 gior :/ hvilket skeer af dem af sag, fordi det er
da Klagtes, leidt, og derfor Krossen dem deinligst bør
sidst at sjge sig Dinnd. ellers er jeg vis paa, at
om Krossen forlangede dem om St. Hans Dag, Dogn,
saldt ikke skúlde vere uvillige til dem at sjge; Daar
ihvorvist, at Dogn, saldt begjynder /: nægtes Krossens
Tilsjgsmend :/ vere alle Helgens Dag af at sjge dens
Ord, Dinnd /: hvilken ude Clemens sier, Dogn er aar,
legne Klag, Mark 1 Lód, Sjg 77 2/3 Ldr og Jaar 90 Lódr :/
men ihvorvidt continueres indtil Middags tja Daaser,
hvilket jeg sår vparat i dag; At begge slags Dinnd
dog ikke er forpalden og fortient til bemeldte sid /: som
sjr Agerbeck vil formene :/ vil kand sees af Dommen

Pag: 304. art: 2den for Successori / som med ved Bartholomoi, Sc: d 28de Augusti, nr Saldt, og ikke Kiøb nr 3 à 6 ugnr for Michels Dag, og 9 à 10 ugnr for alle Helgens Dag: / Kiøbr Tilbemeldt ikke Halvr Kaar Tiendr. Tilbemeldt mig nu, som Hr Agerbecks Successor, ihr nr Saldt d 16de Julij a. p., nyder Lovn for ikke Kaar den Halvr Tiendr, hvis jeg skulde blive tracteret nyder Lovn, saa følger nu, imodsiegelig, at mig nu nyder den Lougl: Reskript dat 24de Sept: a. p. / som siegr: at jeg Hr skulde have Halt for Halvt: / til Kom nr Samme Kaar Hanle Tiendr: Og hvor dat skulde jeg arme Mand have med Hustrue og Børne vere 16de Julij a. p. / da mine Sage paa Christians Oe står opbød, og Hr Agerbeck ihn opprabaant: / indtil 16de Julij a. D. om mig skulde stee, som Hr Agerbeck vilde; Jeg maatte vist leide nød.

3dje Post.

Dat øvrige Kaar Ded Tiendr have jeg ikke Halt nogle Halv eller Hel Skipper Lug, men Kiøbt 3 Ider og giver der for 8½ Rdr / som nr for ihn 172, men dat hvis jeg Kår jeg Halt mig for 20 Ider à ihn 13 nyder Capitels Taxten Hr paa Landt i Kar, og dat have 32 Ider à ihn 4 8/8. nyder Cap: Taxt: Dat øvrige Have jeg brugt, dels til Ded Korn, dels til Skiød til Bønderne, da ikke nr Mange Hr paa Landt, at Bønderne skal Slaa mod Hel, Brød, Øl og Tobak, naar ikke Hr selv nu, nu den anden Lage Tiendr, og ellers Have nogle at forrette for Hr Præsten, hvortil Landgieldene forbruges 10 Ider Korn om Aaret, hvilken udgiver Hr Agerbeck nr gier for paa Christians Oe, og dels til Gjødsel dem / som nu nr vidtløftigre, end paa Christians Oe for mere dels Haandvends Fold og Dag Lønner, som de Gårde til Dem selv Kroser, Haard Reparation og Hand Slet dels, hvilket Hr Agerbeck og ikke vender at siegr paa Christians Oe, hvor Jord Have nr gier Kaarlig, ihr med liegr Gulds paa Kongens Or Rosenvig.

Ikke afvog Tiendekorn, som er 80 Tønder og 83 Gjeds Havre jeg selv
højst 40 Læs à 3 Td. 3 Skp. og 40 Gjeds à 3 Td. 1 Skp; Halmen er for
brugt ude i Husholdningen; Jeg er ikke forvisset imod
imidlertid min Husholdning paa Christians Pe og ude
Clemens Vogn, dagtat Familien er ikke saaden, som den her
Sted i Byen jeg der ellers bekommer aarligen 10 à 12 Læs
Klug, 24 Td. Byg til Malt og grøn, 12 à 14 Td. Havre, 8 à 10 Td.
Tønder, 24 Gjeds, 3 Td. Vicie og 2 Td. Dagb. Nød; Paa dette
jeg her i Byen Corant indtager 120 Td. Klug og ikkevel,
30 Td. Byg, 40 Td. Havre, 40 Læs, 43 Gjeds, 3 à 6 Td. Vicie
og 4 Td. Dagb. Nød; Hvilket angiver at vise: at den
Kaldte Translocation er ikke fornøden for Agerbeck i som ellers
Havre skal være Familie, end jeg i mange Tilfælde, end mig
dagtat: at afvog og Tiendekorn nu gielder mere, end ellers
andre Tider. Og jeg er vis paa, at Gjeds Taxten ikkevel var
i Aar, som tilkommer efter Agerbecks opdragelse i Tiendes
Byen, Sc: ikke Læs 288 Sk. nu dunder Klug, Malt 1 Td. 2 Sk., nu dunder
Byg 3 Sk., nu dunder Klug 1 Td. og nu de Havre 2 28 Sk.; Den dagtat
fra tilligemed Laasbye Kalbig Sinker, som er i Fuger 17 Td. 8 Sk.
og Gjedsfaar, som er i Fuger 13 Td. 5 Sk., ikke svarer til Tagen
paa Christians Pe, som er fra 16 Juli a. p. til 16 Juli a. c.
udgiver 335 Td., og min Fuldmægter der da skrev var
i Byen 189 Td.; at Agerbeck da skulde din og beholde
Tagen paa Christians Pe, uden at tilkaar mig noget til
videre for ikke jeg da blev i Fuldmægter ved Tiendes
Translocation. Og Aaret Agerbeck sig selv at blive
ikkevel, Gjeds Handelen sig selv og uden Byen, som
nu alting er dyrere, end sidvanligt, ude Fuldmægtens
Tilsigelse der og ikke, som Aaret af os skulde beholde Halvdelen
efter den Kongl. allernaadigste Reskript, dette jeg Landbrugs
at jeg skriftlig har tilbudt dem: førend jeg giorde nogen
Ansøgning til Majesteten om allernaadigste Decision os
imellem: at Landmaaden Byen og Tiendekorn skulde
ombring, og jeg vilde lade mig nøje med den halve Tage

Primo paa Christians Øe, nemlig Tilbud vilde haue
i Ihr accepteret.

6te Post.

Dato 16de Julij a.p. og Hr Lough: Reskript ao 24de Sept: a.p.
expressis verbis siger: at Hr nemlig Dekret ao mine Fuldmægtiger
udi Clemens Vogn skulle skee udi Overlingen, ja og Ihr Tilladelse
for Agerbeck ved Auction, eller paa anden maade at sælge
sig ao med eller at tage med sig til Christians Øe, nogen Besæt-
ning og Creaturer, samt Meubler; Dagsat jeg udi mine allerun-
derdanigste Ansøgning ao 25de Augusti a.p. forlangede:
at Hr Agerbeck maatte forblive eller ao tage, nøiagtig
imod sine Forpligtelser, nemlig med Vogn, saa meget andet
som ret var mig til Fornøden paa Ihr Gaard udi Clemens
Vogn. Paa saadan jeg nemlig og nemlig: at
jeg skulde vederlægge til Gaarden udi Overlingen, dog har jeg nø
forlangt den udi nogen Maade, men ved Kongens Skrivelse af 12te
Octbr a.p. tilbudt at betale Hr Agerbeck den skyldige andre
Forbedringer med Pløining og Høsning, samt Ved Fornt
Hvorimod Hr Agerbeck Lod tilkiende: ingen Ting at ønske,
som jeg ao skulde vederlægge, og Agerbeck havde da
ihvorvel Forholdt den endskiønt Ved Hvorpaa Gaarden
skulde være, med Gaard Rømt Forsynet til sin Underholdning
paa Øen, og alt saa snart den Forandring skeede
Og nemlig jeg: at Ruller Gaard Forholdt ved Vognen, saa maatte
jeg ikke nemlig Forholdt Fornt, Hø var ikke indsat Vogn ved
Gaarden, saa Rømt jeg ingen Hyrde og Hest Fold, og Kalk
jeg ingen Hest og Hyrde, saa Rømt jeg ingen Høsning
Vinter, og alt saa ingen Plig, Ved Leggen i Jord. Paa Hvor
og Hr Agerbeck aldrig nogen mundtlig eller skriftlig
tilbudt mig om noget Vederlag for Fornt, som Gaard nu
og ikke Rømt pretendere, ligesaa vel Gaard mig Vederdrag,
Hvor Vogn for Hvede Gaarden til Øen 4re Lod Hør og 2de
Lod Salt; og Ruller Gaard nemlig Hvor Vederlag for
Gaarden øvrige Halvt Fornt, nemlig mulda 4re Lod Hør

og 2dr= Løsalen, ja nuden 4r= Løsalen, som Sandie vindber
paa Boudnus Jens Andersens Begiæring, Sagen behandl,
i: Hvi den anden Halvdel tilbom Boudnen ester Sando
egnen skriftlige Tilslaaelse i: Paa vil jeg formode: at
ikke nogten vor billigt, at nogen Hr= Agerbech skulle
vinde Lag: 1. for at anvende de Løsninger paa min Hjem
til Reisning, som Sandsforvolder: 2. For Los, pengr
og Tinsskrifter for mig selv paa at bede og for Tinsskrifter
for min Familie at andre Bodie Vogurdie nogle Egen
ester min den Tom 2 Sardel, da Agerbecks Hus Bur i Ve
vild indrøm os ja anden, hvilket og foranlagde
mig de Løsninger paa at skjøtte 2 gange, da ikke Tund og
Burde skulle paa nogen ester den Tough: Ordre.
3. For mine Hester, som jeg i vinter Sagen Ladet Sandt
Ved, vare nu Sar, nu den Sortjørne mod ester Sandt
vilden, saa og for 2dr= Vogn, Hester, som jeg med min egen
Sagen age mit Lokt Sagen opholdt til at forrette mit
andre Forretninger under vidtløftige Vogn,
hvilket jeg Burde jo sagt sker, om Sar med Sagen vorret
vigtig Vacance. og 4. for den nogen, jeg Sagen
Tunde i det quantum Korn, som Sand Sagen solt mig.
Det Hvog, som jeg Sagen sagt paa Hr= Hester, ja anden Sodr
i vinter, det er ikke mit allene, men mit og Boudnus
Tilfolles, og Sagen jeg Tiøbt den Sørste del af det, som
mig skrap er til Sørnut, af Boudnen, hvilken Hr= Agerbech
til Saaer selv at vore Ejere, som af Hvad somhelst Årsag
ning skr var tilbage paa ja anden ester Auctions Sol
dels paa Sand i: som bestod udi 7 Hester, 13 Sør Kø
ster og 3 St: Vogn, hvorudi jeg ikke participerer: i: saag
af ja anden Halvdel Sodr, og alt saa Sagen jeg sagt
mine Erstatninger nemlig paa Boudnus, med Agerb: Sodr.

7de Post.

Hr= Agerbech Sagen, som Sør er malket, ja atte 4r= Los Sør
og 6 Los Salme fra Hester, ja anden, som Tund vore
ned til Vinter, Sørr for 2dr= Sørr; Men hvor ikke er

Vppa paa Frdsbr, Gaardens grund, vandjrg i Elbe, Dibb
vandjrg, at den jord, som hr. Agerbech Gaar staldbar til
Lougen, og ligger at vore Frdsbr, Gaarden ei vndkommen,
den var tilkom Frdsbr, Gaardens og Kirkens Forlog, eller
Andrlap Vdmarken, men skrifter af hr. Agerbech bla-
ve indtagen og kostbar Lougen, ja sat for 8 Daler.
Lovgang, hvoraf hr. Agerbeck aarlig skuld skatte 6 Mk.
vog strakte Land til sig i Elbe Lougen, mdtil Advo-
tions Datum d. 16 Julij a. p. Dg mener jrg: at Agerbech
får Gaard vnderlag ved for den omrørte Exercist,
dr. 6 Mk Dnór: som ide yngre Lund vore 36 Skilling
skrid, at Landet den grund Gaar a. p. Gach, for den
Frdsgang for sit Gods, 12 Lod Kørn, som Land Bortfórte
til Elbe, 160 Lod Kørn, som Land Gaar skal mig efter til
sagn, og nu for dend Tod og Hør; Dg at ikke er vfuld
fordigt, som Land Beraaber, at den grund er Frdsbr, Gaar
den vndkommen, Dernæst skrifter: at ingen, vden
Frdsbren, Land Gaar den i Elbe, som jrg og nu Gaar,
maatte Jagt Elbe, Brug skrifter af Rumpelbæn.

8 Elbe.

Den 12 Octobr a. p. tilbød hr. Agerbeck vdi Frdsbren
dr. Overværelse at følge mig 160 Lod Kørn, og skrifter for,
langede min Broder Vdvisning og 2 Dr. Penge, hvilket
jrg strax tilsvor og betalede Dem, Men Land vdbad ikke:
for den Kørn var; Jrg bad hjemrede mig og ikke drive,
dr jrg mente, den Mand, den Mand, et ord, et ord; Mand
jrg kom i Korlighed og begjndte at se mig om paa Gaarden,
ja første Bonden, hvor Kørn, Gulsæd var, viste Land
mig ikke, hvilket da jrg begjndte at bese og dersom spørge
for mange Lod Kørn der var, svarede Bonden, 80 Lod,
hvorpaa hr. Agerbeck vel allerede Gach bragte paa Lod,
og Bonden selbom den Halve del skrift, saa min del var
Lund 38 Lod. Mogle skrifter Land jrg i Mgaarden Lund,
Brug ved Gaarden og paa Lund grund mogen Kørn,

og da jeg spurde: hvorvidt han havde Lyst indbegge denne Tørv, da svarede mig Hr. Agerbeck, at paa Landjorden hun kiøbe til Prøsten, Gaarden, da jeg den behøver i hendes Lauter: at rekvirere paa Gaarden nu hjemkommende det Quantum, som havde solt mig, hvor da dennem maatte overbringes, som var circa 7 Læs. Selv saa får jeg ogsaa 160 Læs i alt circa paa alt 475 Læs og den selv mod, hvorom jeg havde lidt mangel paa brændsel, og her og der maatte kiøbe Tørv for 10 til 12 Rdr. og [illegible] mig der for 115 Læs Tørv, som samme der betaler

9de Post.

Var Bonden, Hr. Agerbeck skriftlig om, samme dennem, saa vidt samme jo rekvirer den Kongl. Reskript havde fuldt ud for sin Herre, saa jeg vandt i alle: hvorledes samme dennem Herre paa nu lied, Herre paa sit sted; Da som samme havde lagt dennem for mig rekvirer skriftlig Contract, som blev oprettet imellem os d. 22den December a.p. og alt saa der samme jo giøre vidt bekiendt; Da aarr ellers samme Bonde i nogen forbindelse stand Hr. Agerbeck, er mig u, vidt og u vitterligt.

10de Post.

Copie af mine allerunderdanigste Supplique til Majesteten d. 25de August a.p. følger til rekvirentens rekvirer forlangende. Clemenskier, Prosten, Gaard paa Borringholm d. 27de Maj 1757.

Lit. D

Erklæring paa ik nedskrevne Ord, dels og Valdersdr.
vidne hr. Provst Franck d. 5te May Anni Currentis
tilstillede 10 Spørsmaal at besvare nr. næstkommende, som
gaar Speciatim, som følger nedenfor og
saaledes dr. dahlegaa.

Paa 1ste Spørsmaal.

Jeg var og nr. forrettet med Provstens og Assessorum
Beskrivelse, som skeede d. 12te Octobr. Anni præt.: at terminus
a quo Vi begge næstkommende Kongl. allernaadigste Rescripti
de dato 24 Sept. anni ejusdem, hvilken oppebar Kaldets gode
Indkomster paa sit 3die Aar, var d. 16de Julij, hvorpaa Vo-
cations Datum; Og fandt jeg derfor ingen videre Conviction
foranlediget af Provstens Vidskrifter, end jeg fandt
Ladet mig Kongens allernaadigste Rescript og Pro-
stens vidnesbyrd Beskrivelse ydermere klar, og
begyndt strax derpaa at oppebære Clemensier, Kongs
gode Indkomster i Provstj gaarde Kvægning med Tagne,
Liigsom hr. Agerbeck strax efter sin Indkomst til Christians,
De fandt oppebaaret Julij Quartals a. p. gode Sage
paa fornd Vocations Dato.

Paa 2den Spørsmaal.

Da ik den d. 12te Octobr. a. p. blev antagen, om ikke Bonden
i Hvilken hr. Agerbeck nu residerer for sin Person i Kaldet
Liigsaa vel som sin Jordbonde, indrømmer mig Gaarden
næstkommende Kongl. Rescript; hvilket jeg paa stod, saa snart
jeg mig hr. Provstens og Assessorum i Sognegaarden for, som
næstkommende igien var paa Provstj Gaarden for at holde Rette,
om paa min Vegne hr. Agerbeck tilforrnden i Anno maatte,
om Hvorvidre ik skulde forfølge sig med Bonden, og
blev mig svaret, at ik ikke nu ikke kunde begaae sig,
dog vilde ik ingenlunde Anno Højeste Højdr. vorde sig bed-

27/5 1757

Hr Biskoprus Lauter skrom og ær ikt saa skrvnd Lægru,
end at nogen Convention vierkes ær stedt mig og Agerbeck
ouga andre rpter vnd, som stedt ovnumelte 12te Octbr
saa vidt mig ær vikterligt.

3die Post.

Den Bondsmand Hr paa Landet ud maatte sielpe vilde
den vnge andlommen Kroft saadt at Legge asliegen, saavel
den at indhøste ikt kørte dar, saa ær ikt dog gandske
iegen skyldighed, men nu sæpligheed, og alt saa ikke del,
forladeligt, ny Fallet Krafte gandeligt, at vnd præmd
sielp allerne skulde dreive asliegen, hvilket nu hvor mig
get vel kunde rpterstaaes, og dette saa vor jeg selv nøde,
ikt vnd mine andlomme del Kraft, gaarden, da den
var kor saa andre, at klog Bodne skulde Legge, og jeg
manglede alle dertil kornødne requisita, og dersor
søgte sielp soo Bogur, Solbek, da mit Pundbud blev
svaret af nu Dnl: Ej! begynder Land allerede at tigge
det er svar tilig; hvilket mig saa grligt svar gjorde, at
jeg skaft paa egen Bekostning Lagde klog Bodne sc: 3 Daler.

4de Post.

Da, den a 4te ugen søgte rpter Michels Dag pleyer Krafte
Hr paa Landet at billigste, at Bogur, Solbek gider skue
godz, Kiendt: som vide Clemens Bogur er aarligen 80 Lam
og 83 gieder: hvilket skuer den aarsag, korde ikt da ær
plagter, sieden og skor Krafte den siendigste del at nøde
lig Kiendt; ellers ær jeg vis paa, at om Krafter kor
Langdt iden om St Hans Dag, Bogur, Solbek ikke skulde
vore villigen del den at gide; Da a ær ikt og vist, at
Bogur, Solbek begynder rpter Krafte billigste, kre
aller Følgers Dag age at gide skue Dør, Kiendt
hvilken vide Clemens Kier, Bogur er aarligen klog Mal Daler
klog 18 ½ Dr
dyg 77 ⅔ Dr og Lamr 90 Dr: men skrvnd continueres

indtil Midfaster ja Paaske, hvilket jeg haver arbeidet i dag; at bygge Kirke Tienden Jeg ikke er forpagtet til Brugsbrug, som Hr. Agerbech vil formene, ikke Landsloven af Kongens pag: 304. art: 2den hvor Successori, som ved Hosdagen for Bartholomæi St: 1728 August er valgt, og ikke Kaldes er 3de 6ger for Mi, chels Dag og 9de 10ger for alle Helgens Dag, skiver tilbeviist ikke Kaars Halve Tienden. Tilbeder mig nu, som Hr. Agerbechs Successor, ikke er valgt 16de July a.p, efter Kongen for ikke Kaar den Halve Tienden, hvis jeg skulle blive tracteret efter Kongen, saa følger er nu, unoefiegnlig, at mig nu efter ikke Kongl. Reskript af 24de Sept: a.p., som siiger: at jeg har skulle have Halve for Halve, tilbeder som Kaars Halve Tienden. Og hvorfor skulle jeg arme Mand have mine Fæ brug og Korn gave 16de July a.p. da mine Fage paa Christians, oe Fær og Hvad, og Hr. Agerbech ikke opholdt: indtil 16de July a.c. om mig skulle have, som Hr. Agerbech vilde? Jeg maatte vise Liden nød.

5te Post.

Det øvrige Kaars Ord, Tienden haver jeg ikke solt noget Salg eller Handel skeer ikke, men Kiøbt 3 Kuder, og giver ikke for 8½ Rdr, som er for Kuden 17ß; men af dig Fær jeg solt ungefor 20 Kuder à den 13ß efter Capitels Taxten her paa Landet i aar, og af Haver 32 Ider à den 4ß 8/3. efter Cap: Taxt, Det øvrige haver jeg brugt, Deels til Kok, Kors, Deels til Kiøbt til Bønderne, da ikke er mange her paa Landet, at Bønderne her paa Landet skal skiemte med Øl, Brøde, Viin og Tobak, naar de kiøber ikke inn, men de andre Slags Tienden, og ikke Kaar haver noget at forrette for Kreaturer, hvortil Landgierne forbruger 10de Kors om Aaret, hvilken udgiftes

Hr Agerbeck er prov for paa Christians Oe, og dels til Hus holdning, som nu er ved Løgtegaard, med paa Christians Oe forundes Haandværks Folk og Dag Lønnere, som der skal til ihuse flabe Brøst, gaard reparation og i Band Sat, Ilse, hvilket Hr Agerbeck og ellers vel dage at sige paa Christians Oe, hvor Land Gaard er prioritet, ihr ved liger, skal ske paa Lougnus Beskrivning.

Det Præd, Tienende, som er 80 Lam og 83 Gieder Gaard gjør skal føre 70 Lam à 2: 3ß 8/3. og 40 Gieder à 2: 1ß; Hvad der for brugt ved Hus holdningen; Dog er ihr for ud ligt Jo den allene min Hus holdning paa Christians Oe og ved Clemens Vogn, Hvad Familien er Huus Arm, som ihr; Thi i Andre jorg ihr i Huus Besøgt aarligen 10 à 12 Dr Rug, 24 Dr Byg til Malt og Grød, 12 à 14 Dr Gaard, 8 à 10 ß: Lam, 24 Gieder, 3 ß: Ost og 2 Dr Flæsk, nød; Paa Besøgter jorg har I: Præd, Foruden undtagen: I 20 Rug, Dr og ihroger, 30 Dr Byg 40 Dr Gaard, 40 Lam, 12 Gieder, 5 à 6 ß: Ost og 4 Dr Flæsk Nød. Hvilket angiver for at vise, at ihr Gaard translocation er Prosessen Hr Agerbeck I som ihr Gaard Familie, med jorg I mere til fordeel, end mig, Hvad Præd og Tienden nu gielder mere, end ellers andre Steder. Og jorg er vis paa, at hvis Taxten ihr paa var i Aar, som til kommende Aar Agerbecks opbygnelse ved Tienden Bogen, Sc: at Lam 2ß 8/3. nu Dr Rug, mere 1 Rdr 2ß, nu Dr Byg 3ß, nu Dr Rug 1 Rdr og nu Dr Gaard 2ß 8/3. I: Dem Langt fra billigen med Gaaster, Skabig Gader, som er ved pluga 17 Rdr 8/3. og Gieder som, som er i Pluga 13 Rdr 3ß, ihr Gaard til Gagen paa Christians Oe, som er gra 16 Julij a.p. til 16 Dr Julij a.c. Mugter 335 Rdr, og mine Fuldmegter Gr da ihrimod i Huus var 189 Rdr: I at Hr Agerbeck da skulde der og beholde Gagen paa Christians Oe, uden at tilsaa mig noget til videre Gag for ihr jorg da beder ved ihrimod Translocation.

Jeg saavel Hr. Agerbeck selv at have ubekom, hvis
saadanne selv i dog ikke kjøn, forundrer, at alting
er skeet med saadanne, idet Fuldmægtigen ikke saa
her og der, som saae ogsaa skulde holde 11 skalpter Dan
Kongl allernaadigste Reskript, hvi jeg saaledes
at jeg skriftlig saae tilbøde saa i forrundjeg gjorde
nogen ansøgning til Majesteten om allernaadigste
Decision os imellem: at saadanne skulde holdes
liigne og Eiendom aarsbom bring og jeg vilde saa
mig nøjes med dette Sage skrivelse paa Christians
sum skigt tilbød vilde saadelles accepteres.

6te Post.

Da ald Rod og hvis endnu stand paa rod min Vocations
Dato d 16de Julij, og den Kongl. Reskript af 27de September
expresselig verbis siger: at den sum dertil af meine Fuld
mægtiger udi Clemenskier, Vogn skaar udi Avlingen,
ja og ikke tillader Hr. Agerbeck ved Auction eller
paa andre maader at skille sig af med eller at sage
med sig til Christians, uden sin Beskuing og Inventa
saavel Meubler, tvagter jeg udi min allerunderdanigste
ansøgning af 23de Augusti a. p. forlangt: at Hr. Ager
beck maatte bortsælge og afhaande, hvilketsom sin
Beskuing og Boe gaar, som med og alt andet saa
vidt mueligt tilforrundt paa Frederiksgaarden i Clem. Vogn;
Paa saadan jeg svarer, og endnu svarer: at jeg taget
imidlertid til gaardens avling, dog får jeg ej for
langt den endnu vedtaget, som ved Skrivelse af
d 12te Oct. a. p. tilbudet at betale Hr. Agerbeck den
ikke paa anpandt Beskuing med Løjen og Forsuing
saavel Vedkorum, foruden Hr. Agerbeck Lod tilkom
mer ikke uvjtdigt Løj, som jeg vil agte vordat Beskaar

Og Agerbek saavr da skrpaa da solidt da indsorgt Bod
hvorved Sand saavr sagt, naar, ned Sand Kund da sorn sie
sin Kundskabning paa Pen og alt saa sparet den sorst
skal age sin Age; Og mener jeg, at Kulda Sand da sol
ik ald Dida, saa maatte jeg ikt mindre da solid somt
hi var der inkt sohr ved Gaarden, saa Kunde jeg ei,
gen sprog og sorre solid; og sagit jeg engen hest og sprog,
saa Kunde jeg engen gjerskning vinde og alt saa engen
Klog, Bod Lagge i dar. Saa saavr og hr Agerbek aldrig
mundtlig eller skriftlig tiltalt mig om noget
vederlag for sordrab, som Sand vel og ikke Kunde prætendere
efterdi Sand, mig selvsagt, saavr bortkjørt fra Gaarden
til Pen hr Lodsjon og hr Lodsalm, og i vinter paa Bon
Hans Jens Andersens begjæring saavr Sand da kommet sor
fra mednu hr Lodsalm; Og skulde Sand mednu saavr
ei noget vederlag for Gaardens øvrige salve sodr
½ hi den anden salve skal tilbom Bonden efter Sands
egen skriftlige tilstaaelse ½ Saa vil jeg formode: at
det vragtes for billigt, at mig af hr Agerbek skal
vederlag: 1. for de anvendte da losninger paa mit Kjø
til Kjøbmanden, som Sand forvolde. 2. For sos, pruge
og Kundskjør for mig selv paa at sjød og for Kundskjør
for min Familie at andet sjød i Bogen i nogle Uger
efter min anbomst her til, da Agerbeks Kus skar i de
vilde indrom os Kres, Gaarden, sveldet og foraar,
sagde mig da losning paa at skjøtte 2 gange, da det
Sand og Kurde skal paa ny gange efter Kongl. Ordre.
3. For min Kest, som jeg i vinter saavr Ladet Sand Bod,
vaare mn hr, mn skrev min bortkjørsel efter Sands villie
saa og for hr Bogen, Kest, som jeg med min egen Haver af
mit Lokt saavr opfordret til at forsyde mit Kundskab
for retninger i ikke vidtløftige Bogen, skilbet jeg kurde
jo sagt skrive, om her ned sagde vorde vigtig Vacance

og 4. Qvr. Rug maatte jeg sande i det qvantum Korn,
som Sandt havde solt mig. Det sidste, som jeg havde sagt
mine Mit og Bondens Tilkjendelse, og havde jeg desuden
sidstnævnte Hr. Agerbeck tilstaaet, at Bonden
hvad som talte Besætning der var tilbage paa Gaarden
efter Auctionen, foldet sin paa Sandt.s: som den Bonde Tid
12 Kors, Kvier og 3 Fæ: Oxen, hvorved jeg nu participerer:/
saavel af Gaardens Salve Sider, og alt saa havde jeg
sagt mine Erindringer mere paa Bondens med Agerb. Sidder.

7de Vidne.

Hr. Agerbeck havde, som Vidne mældt, taget 4re Lod
Vin og 6 Lod Salmegrad Brøde, Gaarden, som Rundt vorde
ved Tiden, Foder for 2de Køer; Men hvor det var vogne
paa Brøde, Gaardens grund, vidste jeg ikke. Dette vidste jeg,
at den jord, som Hr. Agerbeck havde skattet af til Kongen,
og sagde at være Brøde Gaarden i nordre ende, den var
tilkjøbt Brøde Gaards og Tiendens Fortog, eller andet
af Udmarken, men erindrer af Hr. Agerbeck klagede sig
tagne og skjøtet af Kongen, ja sat for 8de Dr Rød Gang,
hvorved Hr. Agerbeck aarlig skulde skatte 6te Tønder;
og skrabte Sandt Fæ sig ikke Kongen, med die Avocations
Datum d 16de Julij. a.p., og mindre jeg, at Agerbeck får
paa sidste Vidnelag med for den omtalte afgjort 6te Tønder,
/: som udi Kongens Rum skulde være 36 Skilling :/ skrev udi, at Sandt
af den grund Hvede a.p. Sagt /: foruden Tiendegang for 3
Tyve :/ 12 Lod Korn, som Sandt bortkjørte til Byen, 100 Lod Korn,
som Sandt Hvede solt mig efter Tilsagn og nu skjør Dem
Rug og Korn. Og at det er usandfærdigt, som Sandt Vidnede,
at den grund er Brøde Gaarden ikke Bonden, kjender jeg
at sige, ikke Brøden, Sandt paa den i Tønder, som jeg og nu
har maatt Sagt Tønder, Korn derpaa af Kongen.

gl. Fol 2.

Den 12te Oct. a.p. blev Hr. Agerbeck udi Provsbuset etc. over-
valt at følge mig 160 Lod Lørv, og herfor forlangede min Bro-
der, Udvisning og 2 Dlr pregl, hvilket jeg strax tilsagde og betalte
ham; Men saa de ovenb ikke, hvor den Lørv var, begyndte
mig og øj vrom, hvi jeg nævnte, ren Mand, ren Mand, bort, bort.
Men da jeg kom i vrede lod og begyndte at køre mig om paa Gaarden,
ja spørge Bonden, hvor Lørv, hun sat, vilde han mig ikke; hvil-
ket da jeg begyndte at bede og herfor spørge, hvor mange Lod
Lørv der var, svarede Bonden: 80 Lod; hvorpaa Agerbeck ved
allerede sagde brugt at være Lod og Bonden selv kom den halve
Del derpaa, saa min Del var kun 38 Lod. Hvorfor herefter
fandt jeg i at gaa ret hvis strax ved Gaarden og paa den grønne
mogne Lørv; og da jeg spurgte: hvem denne Lørv sagde Lachs
indbegge, blev mig svaret: Hr. Agerbeck; Hvorpaa Lod jeg
den kjøre til Prof. Gaarden, da jeg den der fandt, i den dato:
at rette ved paa Gaarden ej skulde den quantum, han sagde solde mig,
Dette da skede paa aftenen Kl. 8 Dagen, som var kun 7 Lod;
Alt saa får jeg alle 160 ikke kun paa 45 Lod og den slet mod, hvoron
jeg havde Lidet mangel paa Brændsel og Hr. og ikke maat betale
Lørv for 10 Sk. 12 Dlr og skylder hand mig de 165 Lod Lørv, som hand lovede betale mig
gl. Fol 2.

Der Bonden, Hr. Agerbeck skrev om, hand kunne, saa
vidt hand jo rette den Kongl. Reskript havde fundet med sin Sinne, dette
jeg vandt ikke: hvorimod hand hand dette kunde Hr. paa mine Sted, hvor
paa sit Bud, saasom hand får sagt dette Hr. Lov mig rette Brigt
lig Contract, som blev oprettet i mellem os 15de December a.p.
og alt saa lov hand jo giøre mit arbejde; Paaer alle saa
Bonden i nogen forbindelse med Hr. Agerbeck, er mig ikke vidtløftigt
og ikke vedkommende.

10 Fol 2.

Copie af min allerunderdanigste Supplique til Majestæten
af 23de Augusti a.p. følger til rette skrivelse herfor forlangende

Clemenskier, Prof. Gaard paa Borringholm

d. 27 May 1757.

J. Trom
P. L.

Höjvörd Höjvörnerlig

Hr Bisk.

Dux Hr Prom har anklarat paa de Igquirerde
Kostnr, efter Dess Höjvörd Höjvörnerlighets
til mig afskickte respective Skrivelser de dato
27de April, huad behageligt hans af inclagde,
ej paa mig at bringe, finder jag vidare mig
nogot som ic ne Conform mine Igtanker, ej heller
vare Sr Kost at angaande, som i Sammenhang
af Sakens blev imellem dem bragt giorde
en mindelig Accord, at Hr Prom skulde be-
tale den Tiende som kunde paa Prosti-Gaar-
den, imod det Jan Ersleff skulle, ej vare
tad Hr Agerbeck at bære Vidnesbyrd i Brunk,
som Jan ingen pligt Jar derpaa at bekoste-
dig, men det ne at ligge Byskabsmyndighed,
at Hr Agerbeck anklarede, at Jan vilde magte
Inventarium til Prosti-Gaarden paa gadgiord
dag da jag afkundgiorde Skifte-Protocoller, ne Jan
paa Skiftet efter Sl: Hr Ordal Cramer 16 Rdl
til Underlag for Inventarium, ej mere end efter
efter den gjorde Decision, at Undersøgelse
begyndes for de translocerede Prestens Vocation
som ne ved 16de July a:p:, da Actus Gratiæ
begyndes for Derstedt, eller Vacance, som
ne Hr Agerbecks Sammenkomst, den dag angaa
arum, som nok ikke nærmere, som ald for
skiftig, da Jan ne pligtig ikke mogen bestride
om, at noget det dags: allermindelige Inventarium

Z 1757

Dnu 12dr 9...

...ostrann Kalig. — Jeg maa og sann sku Ch...
...at tilmelde Deres Højvelbyrdighed, at
Hr Stahlers Søn Andreas Hansen Stahler, som
er mørkelig sar begaaet Drivmaal i Ols Prosti
Gaard mindre Gjendfolk nafslig Anna Marga-
retha, og ske ing gaa tvenne Bøger til Ju-
di Casser, hvoraf Jan mig, at Jans pligtige og
forbenne Søn Jan ved Liderligheds spolerede
Jan Fiskeriet vers, kan skjønne mig at betjene
sam Hr Konge, sku bør aflue Tonnes Salg:
539 Skl: 34 Jaun Fiskjn med den som sid
Gods at konstituere saly til sig annammende
Jaun, naar Jeuer, til Jend sku at Land skyld
sku Dommen per 93 Aar gfs., og Jan gjennd sig
i Deres Embeds med Formodning at blive
beskjend for ingelunde Uskikkelmaal og Bøder
unn sam Drivmaalet er begaaet Jaun
Jan gaa sig til sku militaire, sum er Jan ikke i
følge af sku allernaadigste Rescript af 16de Octo-
ber 1744 sku Jeg exempere, sam ing Jan forvisse
sam. —

Hr Stahler er og afsagte sku ved
Provsten Anken Jend i Mulet til Justitz-Casser
1 Rbd og Tiltalsmyndig til Cuta-Casser
sku første Jan Jan beskikket i Sagen sid Execution
mum sku sidste vedgaaet Jan sig med, sku Dom
mum er ikke indkaldt, og sam Jan skjønne, sid
sku er ikke min Sag, sku ing ikke Jaaber at
Cuta-Casser Jar sammen Anledning til Bøder
at indkræve, sum Justitz-Casser, hvad Deres Høj-
velbyrdighed vidner bekjendt, hvorfor
mun skal forfølge sid efter ing indsende Ordre
om. —

Constabel Jens Hansens Hjemkomst Jar mundlig

[illegible] Deres Højvorneyhed, og beskeder
jeg saa at Hr Mahler vil intet Svar
og Sende Brand til Aldrig, jeg søger ved den
= gode mig hen Om at Sandfærdig for Deres Høje-
vorneyhed Dagens Omstændighed, som
Deres Ringe gaar vemitteret til Hr Mahlers Er-
klæring, Hvad jeg nu agter min Skyldighed
og Pligt ved Dem, at Jens Hansen og Pustfar mun
udsiunge i Deres Herskemand; jeg Sar
og Sikkerund Hr Mahler, at jeg med Landm
Ligst ikke visitere i Sans Kirker, og inquirere
Sver mange Sen Uden Skindig Aarsag Falder
for Sacramentet, men Sar Sværd, at Sen ikke
Frygter for min Trudsler, da jeg dog Skrev, at
Skis Sen Forfølde, ikke jeg indSende nogen
en Forandring at Sen Skal Skee Uvedkom Skrivelsen
Sammen. — Deres Højvorneyhed
pardonere jeg, formedelst Sen Kommende
Embeds Forretninger i Kommer Sid Can
ve-Aldre, da Hr Randers Sar Lovet Sen min
Bryn at møde, Sam vi ugunstig mun Vi
sedages; Jeg forbliver med Sild Soumission

Deres
Højvorneyhed

Ringsted den 27de July
1757.

allerydmygste
tiener
J Franch

Velædle og Højvelbyrdig
Hr. Biskop!

Vedkommende Deres Højvelbyrdighed indgivne Erklæring
over Garnisons Skolen paa Christiansøe Hr. Anders
Aggerbechs allerunderdanigste Ansøgning, at maatte
i Naade komme ind paa Deres Dimission paa sine Skolen-
embede, og at sine Successor maatte paalægges, at Kal,
eller Justering ham at give sin 200 Rdl. aarlig, samt at
sine Børne, om sin Søn overlever, maatte nyde den
sædvanlige Enke-Pension, om ikke at Clemenskier
Kald paa Bornholm, da at bemeldte Garnisons Kald
paa Deres Højvelbyrdighed ikkun skulle søges allerunderda-
nigst af Kongen, at Garnisons Skolen paa Christiansøe
ikke imorteres ved Salen af Clemenskiers Kalds Ind-
komster, og at ikke alleene skulle blive nu vacante,
dog allerhøjst kan ske, som ikke skal paa Christiansøe,
om Hr. Aggerbech allerunderdanigst ikke accorderer den
ansøgte Pension, og at De dog paa Enkes vegne, at
at skulle Kald nogen Tiende kunne tilfalde sine
Børne, hvorfor De allerunderdanigst ansøge
maatte at Clemenskier Kald kommer den sædvanlige
Enke-Pension.
Da, som Deres Velbyrdighed
allerunderdanigst kunne tage Hensyn til
at tillægge Hr. Aggerbech, om ikke saamegen som
sine allerunderdanigst har ansøgt, saa dog noget

23/6 1757

saaledes til Pension, saalænge Land Tiener, saavel som
ogsaa Land Ryttere, ikke Andre Land Drd, ere nyde
maatelige Cur-Pension;
Vor vilde Naade
Forbeholdende tilkiende mig Vores nærmere For-
Dag, om Christiansoe Rad Ønske saadan udvidet
Pension til Hr Aggerbech, naar det ikke overgaar
100 Rdr, ellers om saadant skal Hr Aggerbech i saa
maade bevilgede Pension Ønske paalægges Clemenkier
Rad, som og Land Ryttere ikke Andre Drd, at Ønske
ikke skal overmaatelige Cur-Pension af Samme
Rad;
Jeg forbliver med mange Ehrne
Arhuus og Forordnede
Hr Biskop

Kiøbenhavn den

Cancellieraad Tidemand

Cancelliet i Kiøbenhavn
den 23de Junii Ao 1757.

til
Biskop Hr Ludvig Harboe.

Höjvördige Höjvälborne
Herr Biskop!

Jag har min vördsamma lycka Herr Biskopen
Min Commendant Kapten Jens Hansen, som
Kort tid plägar intaga Sängen, att hans
Högvördighet Herr Biskopen, i Hans
Mannigfald Gunst, Commendanten med sin Hustru
Borna i 9 Gran, jag nu Hans Barnen den Hel.
Sacramentet, att undfå, att kommande Söndagen
Barn dag Nästkommande 1 Juni Förestår, att
Hr Biskopen täcktes Hedervärdigast Commendanten jag
Hustrun med Sina Barnen Sin Ordinarie tid att
Högvördigt Sacramentet Administrera, Hvar
vid jag Min Underdånigste tid Hr Biskopen
Skall hava Begärandt att Commendanten med
Mera Hans Excellence Herr Grefven och Herr
Landshöfdingen med Sina Barnen Sin Ordinarie
Kyrkio Bröst nu hava Communicerat Hvar
med jag Förblifver Hr Biskopen Min Gunstige
Herres Tjenare Jens Skaller

Hedervärdigste Herre Biskop!

Jag har Min Underdånigste Tjenst, i vördsamhet
att Befalla Hr Biskopen Min Gunstige Herres
Tjenare Jens Skaller

29/6 1757

Copie

Fogedens og Raadmandens Skiøde

Anno ab Christi Velsignede Aar og Tid, Siet efter Aar 1717 den 11te Juny Som min Hr Bibel, Dan jeg efter Christi Velsignede Byrd og Fødsel Tusinde Syvhundrede og Syv Aar, den Tolvte Juny indfalder, Kom Velbyrdig Hans Hansen og Hustrue Ingeborg Pedersdatter Hans Hustrue Ingeborg Pedersdatter Hans Hustrue Ingeborg Pedersdatter Hans

Høj-ædle og Høj-ærværdige Hr Biscop
Hr Ludvig Harboe
Høj-ærnede Hr fader i Herren!

Dnris Høj-respective Skrivelse af 11 Maij nr. mig tilsendt kommet vel
d. 28 ejusdem, hvor ude forlanger Attestatum for ing. hvilket
admittere Constabel Jens Hansen og hans Hustrue til Alt. Sac: Attestatum
vil ing. hos sidstnævnte som billigt fornemstilles, var baade skrive som Mandum
tigst, saa og saa skrive Motvilligst i at Cathrine undervise af mig. Det
første nu forvarsel ing for 2 aar siden med den Maade ing bringer, at naar ing
hver og hvor nogen iblant mine Tilhørere hver at uvanvitlig og for
argelig Exempel, saa giver ing den i Skriftestolen nu og aldrig kuldig hvem
maal i skrive Christendom, efi saadan mig for argelig Exempel giver mig straf
Tvilsomt at den vond og forstaar, hvad der hører til skrive Salighed. Af skrift
ligheden blev mig og Constabel Jens Hansens og hans Hustrue Vandvigtighed
befandt, og da som min pligt vil være, formaande skrive ude vedligeholde, at den
maatte forbinde skrive Gaade i skrive Omgangelse og i skrive Exempel og flid
tig Cathi sig indfinde i Guds Børne forsamling, naar Guds ord bliver forkyndt.
Den Maade holdte ing sidste vond med skrive gang da gik til Skriftestol og fandt
ing sidst ingen Bedring saa skrive nu tid efter nu anden Maaned imod sær
de 2 gange sidste kommet i Skriftestolen og findet kjøbelig af Mundbliv
og forsvinding hvilke forstaar, da var det saa hastigt i Guds vond forvandlet
sidste vare skrive ovenn frihed ing maatte dog Cath saa passere, efi at sidste nu forfigt
er ikke vanskelig at bevise, ing vond saadan nu Constantighed maatte da
Gud skrive vond Afvigelse fra Skriftestolen, om ikke offentlig skrive i saadan til
stand og tilbørende, da skrive d. 9 Oct: ac: gik igien til Skriftestol, befandt ing
skrive gandske Motvillige, saa skrive vilde ikke svare mig det allermindste til stad
ing sidste skrive vise, Jeg gik det vond Caalmodighed og formaande skrive alvorligen,

3/7 1757

ja bad dem paa det Kierligste, at de vilde komme til mig, saa vilde jeg imidler viise dem ide
mindste, at de skulde iche gaae saa ubarmhiertig og uvenlig til det Høije: Alt: Sac: skri
ftel: de optoge end ganske Grofue Mennisker, og saa svart ing som af Hiertens Grund kom
jeg dem til mig og begierede mig skal ufortøffelig, og dersom de ikke vilde komme
at jeg gierne vilde modervise dem i skrifftelig Salighedsvey, hvorved paa Siæl og Salighed
det skulde aldrig straffe mig. Og da de nu kom til Kirken Onsdagen for Skiær
Torsdag, til Communion, mødte saadan forandret og fortrykt som nogit med
Guds Raadt Einstand skulde vare for Fiskegang, og gaf dem saa mit 2 tvetydige Svar
maatte komme forbi for dem de vilde gaae til Skrifftefader, hvad gaf og Kiøbt de saadan
af det Høije: Alt: Sac: Haar de vendtlig bragte det. Mødte dem der ad, og vilde
svare mig at Ord: Jesu Aabenbaring for at conservere mine Samvittighed maatte
jeg da baade efter mine forskrivne ordre Matt: 7. 6 og efter Kongens Lov: pag: 252.
Artic: 11. og pag 235. Artic: 15. 16. kortviise dem indtil de bedrede dem. Gud vend sver saa
det graverer offen mine Samvittighed, Haaring skal andrage dem, som Ormer daglig ni
Kiødet og forlighed til Skrifften og Alt: Sac: dog nu overbeviist om, at
de nu Ugudelige og ubarmhiertig sving vend, som der nu ingen Guds Frygt, Kiær
den fallen nogen Tro etc: dog vend og, at jeg maae vaage Liv og alt gi
alt opus operatum af mit Hoved, og ing ind Mork negang for Guds Ansigt mod
Gleede; Og derfor nu mit fuldte Forsigt at tiene mine Gud Herre af et oprigtig Hierte
i det Kiærde Haandfar sat mig ud, og vaare mine Allernaadigste Kongier befaling
sørrig og Kydig. Som mine Høijærværdige Hr Fader i Herren Dogner ing der som
som nu Kydig Sin Assistente og Gode Raad, i det visse Haab, at mine Høijagte Hr
Biscop Vil underholde mig saadan Raad som kand vaare til Guds Ære og mine
Sjæle.

Ydermere maae ing Tage mig med dem kiærlighed den Christelighed til Hiertes sigt at
forskaffe mig for dem Høijagte og Høijærværdige Hr Fader i Herren, for hvilke
ing skal forholde mig imod mine Allærværdige Hr Provst Thanche, som mig som
fremdt og Fiender mig stedse med Provste Last. Dette forvolde ing ikke vil dage for Skiæl
de Skiemaader Haand giver mig og ingiffte skal paa det Papiir, og som offte nu
skal aare allere 3 Fierdings aar gammel efter at de har forlat sine Manneligheds
og vaaret mine Manning fød, daing allerede har brugt for at forbinde disputer og
andet voldom som der af kand skiee, at Kiæle Broder bidrage dem paa Fraadig
stolene med skiælde Ord aare 2 gange, og der paa skeldt skriche. Dette forde

ing vil iche antage dem ungdom til Alt: Sac: som har løbet ud til Præstens tjeneste
dem paarørte og ikke Mindre Lysning kand komme til Confirmation, naar de kommer
i mine Menighed igiennem som nu vel i Tallet 10 eller 12 personer ja somme gange
dog fremdeles kand Læse ret i Bog, eller forstaar ikke rigtigste i deres Christendom,
skee de vil lovne ret at Læse i bog og lader dem af mig informere paa mine Præ-
vigste Pligtmaade som kommer til deres Christendoms fuldkomne nytte vil og skee
Løfter straxe ud til Provsten igiennem og klager paa mig; Dissen dagen kommer nu 30 mine
mine Allernaadigste Konges ordre og Høje Øvrigheds befaling, og for dissen dagen
ikke mueligt skiette reffærdig, fuldkommelig i alt har nærmere med sin trofaste Præmelse
sidste mine Velærværdige Hr Provst kom hen paa landet og har vel sagt Høj Ærv
sag til at klage over dis Hr Communicanten Pastor Tilborg, og fundt copie med af
Provstens egen Hand, hand lod gaae om til alle Præster, og sammen dem alle ligesom
om Mundre mand, førde sin ikke skulde bevoben sammen, som maatten og skulde aensag
at klage over det samme saa vel sønning, Jeg fandt for med Copie af dem samme Dom
til behagelig efterretning, dog ikke til dem tvivl, at Min Høj ærd og Høj ærværdige
Hr Fader i Herren skulde undgiøre sam, saadant for i alle Maader som fremmed,
at have had ikke imod mig skulde dem over kommet, Hr [illegible] ; Jeg tilbød tvivl at
Min Høj ærværdige Hr Biskop kand have vist Kundskab om Dagen, skal hand
igiennem mig forelegge mig for ing foldne fold fra Alt: Sac:

Dermed 2) at demonstrere hans ubillige Omgang med mig; Det 1ste hand kom for til
landet sagde hand nu Provsten skal over mig i nu første dag, som skal indtræffe
tilkomer ham at dømme udi, Mangiorde det for at hand tvivle sig paa mig.
Forleden aar sagde hand nu Provsten skal over mig fornet imod Monitum Sjæl: af
15 Oct: 1755 1ste post og imod hans Kongl: Majts Lov: og, da hand burde som mine Provst
at haandhæve Kongens Lov, og finde mig at haandhæve dem, saa overtræder hand dem
selv og haandhæver dem som overtræder dem, og dømme mig i Mulct. Jeg har saaes
egen handlen at bevise hans uloulige Omgang med, om det paa tvivle i dem
Post, og tvivl og med Min Medbroder som adskiller og handler bevise det, dem for at
Righ stand og ære i min Høje Allernaadigste, for ing sidst til Taugt stille, og dissen
idem at sidde i stand og sinde sin Gud dem lidet tid ing har tilbage, tvivle ing sidde
hand kom først til landet har hand idem visiteret i Min Menighed, og da hand
visiteredes i Allinge gav hand ungdommen saadan for mundt Formaaning som ing
idet kunde forstaae, blot for at behage mig, og saae aensag at søge dem igiennem
for Manddighed, da ing nu forsidemd paa at de kand læse for have ungdom, og

ing saa saft sidstil dags burdmalste af Min Højærværdigste Hr Biskop Dalk, saa
vel som af alle mine Proester for min elskelsom Kiering hidtil gjennemgaaende
forladelsesyning i nogen saa ald saad saa saa saa, saa vært alt forvidlessig og nu saa
forsidrat om at Min Højæde og Højærværdige Hr Biscop som min Fader vilde vise mig
sin Naad og Bistand, saa vor min ding vor og kunne til Stæde

Min Højæde og Højærværdige
Hr Biscops og Faders i Herren

Gjenstre Søn og underdanigste
Jeremias
Dahler

St: Olæ Prestgaard d 3 Juni
1757.

1757

Höjvördige och Höjvenerade

Herr Biskop!

Durus Höjvördighets kunnen respective Herr
Brorsons ax 22:a och 23:de Junij har jag erhållit, och
inga ingalunda mig vid Dess ankomst tjänligt ax befinna,
ett par Ungrum Christian Falster Hansen angående
som begynner ax taga 50 Rdl:r ax Enka-Casen, och
till ett Ungrum-Barlags i Vennebyklubb, har som
sax låg i Gield, som han önskade ax rida sig kring
uppå sin Embetsgrunds mark och reise; Dem
emot skickade Herr Probsten uppå afgången Jacob Steen-
berg Ungrum Borgare i Ystad-Landsorten ofvan nämn-
ax for 100 Rdl:r, som ofvan Successor Peder Orbing till-
stående utan ax undfara sin formans Debet till
Enka-Casen, allen ax formanar Durus Höjvörd-
ighet, ax han måtte gifva sin Pant-Obligation
for 50 Rdl:r, till hvar ax ingen kan taga misstag
skilling par Ungrum-Borgare, och de i till antal
mycket till Enka-Casen, i följe ax det Kongl: allena
nådigste Reglement, man jemkades, vart ax Herr
i min ringhet ax upbära Extraordinarie Gåfvor
uppå sin Pant-Obligation till Enka-Casen, ex Anti-
cessoris Konstituerade, och ing Ansökan
till Durus Höjvördighets günstige Erhållande
Resolution, der det dessa svåra Tider så mycket
till lidne Soulagement, och Durus Anförvanting blef
accorderet. —— Det som jag erhållit Durus
Höjvördighet ax vilja veta underrättat om
den Mulct 1/16, som Hr Mahler uppå Kronans vägnar
ax tillkänna, de ingen Tillmälse till Redarens
sker Grisch: Köp är blifven konfirmerad; men ofvanbe-

11/7 1757

Anno Høiærværdigheds salig afl. dato 13de Aug: 1753
har givet mig Concession at holde Høytids-Andagts
Constitution ved Kirken, naar de samme Kirker kommer at
blive saaledes observeret, saa har jeg nemlig begiæret at
maatte indkalde H. Mahler selver til Imploranates Bøyr,
ning og saalig nøiagtig Examining, da Pastor
blev samme dag den 28de January 1756. forrettet af Sam
Høyæ Høyhed m. H: Navn vandrig Christian H:
Hans Efterfølger over samme Sacramente, og
derfor H:r Mahler selver sin selve Procedure og
den nødvendige Beskyldninger imod Ecclesiasten
Peder Nielsen actionerede, saa han i Høyere mulct
blev undfalt, eig saa er og saa paa Dommen
d. 6te April c: a: blev afsagt, med Høyæ gienne Lo,
gelig Tilmeldelse ved Sams Høyærværdighed. —
Førend Sams Høyærværdighed Ordre blev mig
tilstillet, at jeg med Visitatsen i H:r Mahlers Me,
nighed skulde i Hans Høyæs examinere Commandeur
Jens Hansen og Justitz, saa H:r Oberst og Commandant
Mule i Skiønsberg af 11te Junij a: c: embedt mig
at jeg med Sammenskrev at reise
ovenmelte Jens Hansen og Justitz vare saa at kyndige
eller i følge af Deres og Forordningen af 23 Decemb:
1735, eller ikke, hvorved bemeldte Salighed
Mandens, da H:r Mahler saa ofte har kaldet Dahlgaard
saa i Sinde med mig selvtredie, at Hun saa af disse 60
vaade, og saa mange gienger, maatte med Billighed
excipieres saa nidere Examen med den Dom til=
=fulde, dog saa at kommunicere alle Sogne Mænd
Forrettede dette Folk i min Overværelse examinerede af
mag: Hiorth, saa gavidne nu favorable og af mig verificerede
Attest, saa jeg saa tilstand, gik derpaa H:r Oberst og
Commandant Mule, og Skiønsberg jeg overrakte ham
i H:r Mahlers Overværelse Deres Sacramentet nedskrevne
Ønnsmaal, saa vore gamle almue Dyre=Folk nidre
det blive mig en stor Byrde; H:r Commandanten

und dahin mal nun dimittende, so wohl als die
sehr confirmende, - und ersagen Ihnen Ihro
Excellenz als Ihr
gantz treu gehorsame Diener, dem Ihnen
zu beharrl. aller Ihro Excellenz Faveur, es
günstige Fortdauren, Rand ich in allen mir
sensible, ins Land stehen und alle Commission

Ihro
Excellenz Excellenz

Bonn den 11ten July
1759.

allergehorsamster
Diener
J Franch.

Høj Lille, Høj ærværdige og Høj lærde
Hans Velb[ur]d Stiftbde

Jeg har ved lagdt følgende min allerunderd[anigste] Memorial til Land Over Regjeringen med underdanigst Bøn, at den maatte
være Deres Velb[ur]d og med hvad Høj ærværdig
ked følger Recommendation at fremme
Sagen, Jeg er ydmygst med fremdeles
dannigst Respect Deres

Høj Lille Høj ærværdige
Hans Velb[ur]d

underdanigst
tjenere
H Wedschepelern

Rønne
d 14 Julij 1757

Høy Ærv. Høy ærværdige, og Høy lærde
Høy Ædle og Høy Ærværdige Høye Biskop Harbou

Ing som sagt veig mine underdanige pligter at vide bemelte
Høye Ærde Høyærværdige Ædle Vester Marien Høye, Velædle og Høy
lige Hr Hans Jørgen Lunds giøre ad Billigt vide Høy Ædle
vingre at saaer Mig veig og vore Døvrige Børn Høye
Elisabeth Schow, da ing dog saaer pligter børe paa
Skerby 1756 Allernaadigste Dispensation af 10 December
1756 fandt Høy Grevelige Excellence giøre af Ak
pelste Skrivelse paa 25 Novbr 1756. vide Madame consens
paa 5 febr 1756 vide Døvrige Madame Søn Høye paa
Høye ikke na vogt ad Lade, Søndigt, og vel Standigt
Hører vil ikke Høye Høye vingre og Høye, paa dagen
ing vide Glæde til Høye Høy Grevelig Fod ad Høy
Naadigst vil Høye Høye Bremerlehe Hus Lund paa
Høye vilde Vogner Frost ad Lil Lorre ad Paarh
Høy nytte Søgen vide Døvrige Høye Høye Høye Høye
Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye
Høye, aller og Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye
vigte Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye
Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye
ing Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye
vingre Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye
Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye
Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye Høye

Høy ædle, Høyærværdige og Høy lærde
Høy ærværdige Høye Biskop

Rønne
d 16 July 1757.

underdanig pligtskyldigst
Tønnes
Wedschepelern

Høyædle og Høyvørdigen
Høy Ehrværdige Herre Biskop Harboe

Jeg har tvertimod ikke skiønd at vedkiende Deres Høyvørdighed for de Ord. Det har gaaet mig vel med mine Disciple, Collegæ Skov og alting ikke saa paa Dørslag med Fiedren, som med Skiødet. Det vil alle andre kiøre jeg har vel vant for bedre med Fiedren, og Ek og mesterinden jeg tog Skiødet hiem; Jeg Confluerer ikke Deres Ord i alt for Copie med tagde Skrivelse paa at i dette Sogn ald saa bedre ikke kand Læses sig, Sogn saa vel Præsten, og det vil Kgl. Maj. at forestille Hans Jørgen Lieut. i Vester Marie Sogn giøre Dyrlig Lue Lied paa Lied Sogn af vedlagde Original Dom Kand Deres Høy allernaadigst see ikke at faa Læser Skrivelse og dit Dansog vedkom jeg gaar og til Sekretairen Haugen ei-nødig; ligger ved Lue Kaare i mine Forvaring Fiels Skiøtte og Jeg Skal Skalleer at holde i Norge med mer ei Skiøbelig Jandelse og Forbrydr mine Kaare Dom jeg ved mine til Dages Dato Skal vedkiende mig

Jaar

24/7 1757

at reise fadre var blevne afreyst til Kiøbenhavn
og kom i rende i reise, og vore reise
veie ikke regnet uden vor Herrefærd og saa
kand sige alle selskab selskabelig at sige
kand siger regnet uden allene i til Herlig reise;
saa jeg kand ikke faae at skrive saa
naasagren vel, allene kand kiøren reise skriver
i tallet og reise vel gud Lovet vi saa over vore
dage Gaa Aldrig saadant katastrofe Lyksalig
ikke saa lykkelig at saadan kand ske som
vi skal reise skriver, saae jeg alle saamen for
meget Herrefærd saa til det Lange saa kaae
gallin, for at betage skriver selskab disse
dage søger at Professere vor dage efter reise
fadre død; og skriver det vel reise Kiøbenhavn
ligt lange vor saa saa lange maaned at saa
vi fik saae jeg og reise Tiener greatene
ab at see saa kiedelig sidde dagligt for øyen
og kaste alle vegne af Chicaner til vore og sal
ree at faae vel andre, jeg er reise 35 Aar
gl og saa af slagt reisen Kaper saa kand
dage Gaa ansvarlig sal selv Lyst skiøtte saa
sensibel ja sal sennibel det reisen kaae
vel saa reise saa lange maaned at till
Lange reisen dage; det er vel Lig
saa Lykkelig skriver i reallene reise Tiener
og reise saae vor reise fadre til Kiøbenhavn
og aldrig det reise saa saa Lyst, saae vel
vel skafte fadre skriver saa Landet Skipt
Lieutenant og Vice Commendant vel Konst

Jeg veed kiende som jeg altid haver saa over
bevidnet, vedkommende Sagens allernaadigste Forordnin-
ger alle Tid lydig fuld vedbørlig Agtelse at have
i ovenmeldte Proces, Sandhed ikke allene Deres Høj-
vederbørlig at skille ordne til Hr Lieut
Broderen i Wester Marien sogn, som vedkom-
mende ere og sig selv at falde at sætte Bøder ab, hvil-
ken Sandhed jeg med sagen til Efterretning
ydermere som skyldig at tilbyde Deres
ne ikke lydig for Øvrigt, og jeg derfor at indstille
i største Proces, som var saa ordentlig
sagen til Hånden skilt; og for ovrigt for-
blive; jeg forbaber Deres Høj ærbødig fred
Sandhed Deres Sagens videre fredtrevær-
dige ogsaa ellers Høj ordre at forvente
ligst dissein; og at sagen vedkommende saa
vederbørligst rette, Gud selv ville Deres
Deres Høj ærbødig fuldt videre at anbefa-
ling Deres sag, og Deres ydmyge Tje-
ligvedkommende Deres Høj ærbødig fuld og Høj
Familie at be videre vedig til velbig Hen-
vedst med største Respect forblive

Høj Ede Høj ærbødigst
Høj Velbyrdige Hans Lieutenant

Rønne
d 24 Julij 1757

vedbørligst
tjenende
Mechlenburg
Capitaine

Till den Högwördiga
och Högärwärdige Biskop.

Min Högwördighets Skrifvelse af 15:de July sidstl:
är mig vigtig i synnerhet, af Herr Consistorii
gunstiga Resolution, och Herr Assessoris assistence;
hvarom jag ödmjukast, med min högsta Consideration
och Högaktning anhåller, att Ni med Kyrkoherden
Herr Comministern Magist:r Nicolaus Hallenius
Conferera och Min Högwördighet derom
underrätta täckes. Hvad Capellet angår, så
är det redan förut Consistorio bekant, att
Capellanen Herr Magist:r Johan Wallenius
har Kongl:a Maj:ts Nådiga Confirmation
på Capellet, och Capellanen Herr Magist:r
Johan Hallenius Collation och Kyrkoherdens
Herr Comministerns Attestation, att han
är Capellanen Herr Magist:r Wallenius
Broder, hvilka Documenter jag nu
Consistorio underdånigst öfverlemnar.
Min Högwördighet täckes Consistorio
förestå, att Capellanen Herr Magist:r
Wallenius måtte blifva Capellet
tillerkänd, och Herr Comministern
Hallenius derom Consistorii Skrifvelse
tillhandakomma, hvarefter jag
Capellanen Herr Magist:r Wallenius
Ordination och Introduction
Min Högwördighet ödmjukast
anhåller att Consistorio förestå
täckes.

Min Högwördighet täckes Consistorio
förestå, att Capellanen Herr Magist:r
Wallenius måtte blifva Capellet
tillerkänd, och Herr Comministern
Hallenius derom Consistorii Skrifvelse
tillhandakomma, hvarefter jag
Capellanen Herr Magist:r Wallenius
Ordination och Introduction
Min Högwördighet ödmjukast
anhåller att Consistorio förestå
täckes.

11/8 1757

Vid sin högtvarande Tjänsts Maalan ah Kor väsen
Corne Fabelen, og Dom Cras Sacramenter.
Jag förblifvar med mycken Esteme

Herr Högwarderade

Lorne
d. 11te Aug.
1757.

Tienstwilligste
Tienare
J. Mule

Velædle og Velbyrdig

Jo Capitaine Bölter

Velbyrdende Herre!

Da jeg med min Hustrue i ærbødigst Erind har
taget at tage Anledning af underdanigst til den Gode
Ihr Højærværdige Excellence Sacramente 9de Søndag
efter Trinitatis og dertil havde at bekvemme
Dagen for Mahler navnet Dagen derefter den 5te
August at indtræffe mig og Hustrue med 2de Børn
i Hans Hus samme Dag, som og af os blev
efterkommet; Og da vi begge i Hr Mahlers
Hus vare indkomne, og forefandt Os om
Hans Villie, vare vi underdanigst forsamlede, og Hr
Mahler spurgte, at Jeg og vilde examinere, jeg
gav det tilkiende spurgte, at min Kone og jeg
vare af Hr Provst Thaarup og Hr Magister Hiorth
examinerede, som vare Attestata Landsdommere;
og jeg giorde min Hustrue Hans Os gave Hjem
mel i Enhver Underretning, men dertil da vi nøj
ligt tilfulde vare anmærkte, blev af underlig af
undres Nervøsnes, og allervigtigst forestillende
Os at Hr Mahler Hans indtrængte os tilstedværelse
for vor Hjemmel som Hans egen gave og
gave, i Erindring Anmodning, at tage Anledning
til at afvikle os fra at vi ikke Alterens Sacramente
indtrædte vi Os at maatte næste kommende Søndag at,
vorde admitterede, som os gandske imod at fuldkomme
og vendt Haar at Hr Mahler Hans ingenting. Efter min
Jeg underdanigst for Deres Velbyrdighed og min Ære
anmeldt, underdanigst forestillende til Hr Capitai
nen Hans i slige Casus skal skee, og indskjønd om for
=sinde, paa det vi i saa Indvinge skal komme
sammen og vi kunne at vor Gud underlige Ære
Herlige Gerning, da jeg ingen anden end min

Ref saa at indskjør til, som i skjønsforretningen

Underdanigst

Underdanigst Forvrs

Underdanig tjenner

Hammershuus
18 8br August 1754

Jens Jensen

Höy Edle og Velbaarne
Höy Ærlig Herr Oberst og Commendant!

Jeg har herved saavidt, at Constabel Hans Hansen Lie
maa eier Hr Rahler indgiven En Forbön, hvorinn jeg
ikke kand afstaa, saa vit Höy Velbaarne sig jo dennegst
at erindre, og at finde at Skiönt Höy Velbaarne sig gan-
ske vel vidste, paa En förrig stund at udvinde
af Hr Rahler Klæder til sold, idet Exempel, at saadan
ofte kunde Constabel og Land Tiener fra det hellige
Altarrum Sacramente. jeg forbliver med sær skyldig Ehrer

Deres Höy Velbaarenheds

Rönne den 10de Aug:
1754.

Forsonlig og ydmyg tiener
M Becker

Høiædle og Høiærværdigste Hr Biskop

Hr Ludvig Harboe

Høiæret Hr fader i Herren!

Dersom Høiærværdigstes respective Skrivelse af 15 Julij sanning
nøiagtig erkiendt, og ret gior mig, som en gammel Mand ikke nu
i 35 aar saa tient i Præstekiendt, og ofte haft den Naade, som Gud
saa ofte har ladet til mig, mit navn og alvorligen søgt med mine
Aubatronde Menigheder forsonnelse i Herrens Naade og Kiend-
skab, ret indrømme, at udi den udi findes nogle Expressioner
og reprocher, som ing ne vis paa Dersom Høiærværdigstes saadt taldt
ubillige, som dagen vel tør sammenføre og Omstændigheder
saadt vornt Dem bekiendt; Hvi formedelst saa Provsten taldt
mig til at være overværende ved saa Overhøring ofte ner
Dersom Høiærværdigstes Ordre; idet fulder saa sand taldt mig
vidne, at sand saadt skeedt examen skriftlig og saadt vornt saa
skyldigst; idet fulder saa Constabel Jens Hansen og saa Hiørtøer
anmeldt dem til at gaae til Alterens Sac: for mig d 31 Julij
daging lod kommelte Constabel og saa Hiørtøer ved Navnet Mand
fandt bud, at de vilde møde mig fuer i Klinge om Lørdag
Klokken 11. for de gierde til Skrifte, saa sanning skeedt noget at tale
med dem paa mit Embedes Vegne, skildre Budskab de svarede
ingot stridig og sagde: De vilde møde i Kirken, som de skeedt skal

12/8 1757.

sig sorn, og ider for Prosten, vilde Prosten dem vogne, saa kunde sandelig dem sidde
aller steden til andet sted, kunde Prosten vil faa en vind at kaste sig
kunde min Catechismus maaske for Prosten. Om Lørdag der næste
som var d. 6 August, da ing til sommen maatte tid saa sig ladt indtale Ingen
Monsr. Biskrup dilligen med Commun af min Medsiælsorn for at vare
omvarende og sorn for hvorledis de vilde stikke sig, daa ing vilde gjorn
vogne saa for foldige Sjæle maatte til dem i deres Christendom, som ing
saa sig opsat, og lod de 3de Mand sorn for kunde Constabel og Sam
Fogden omkom. Og da de modte og kom i min Stue dør, spurte de mig
strax, saa ding vilde dem, næste ding vnd 2de Mand saa sig det at dem
kud, at de vilde mode for Sr de gik til Skrifte. Der paa svarte ing, Ing
sammen ladt sig ikke indtale af dem da for sag, at ing i dis sor gode Mænd
Omvarelse paa mit Embede Ingen vilde gjorn vogne saa for store
maatte til for augaande Sidens Salighed, Der til svarte de mig alt
stor sig og sagde, de svarer idet til vogne Sjørmaate, vi saa i den vor
Catechismus vnder os, de vare omvorte af Prousten, I har forargelse vor,
Saadan kunde ikke at vare, gjør I saa vnd andre, og der paa nævnte de
sig strax vd af Døren. Gvildne indtaldelse og Omgang vil saabe al
Deres Højærværdighed vinde Sjæle i Herren ikke optage sig, som vogne
dem var stridt af mig for at Omgaas i Consistend, eller i mine stemmer
for at vise Opsætsighed og vlydighed imod det, som Deres Højærværdighed
har befalet, skulde ing saa videre for Gud som stalde dem kunde og
dog, at det ikke ing, Mundet var stridt Dem for at præcavere mig for
Prousters vndersundighed, som sogne af sad vnd Vilbagen Obersten
Mulde at vndervise mig, Dem for, at ing ikke kunde sidere paa
Prousters Omvorelsing, næste vise sig som var deres Sielesorgere, og skal
gjorn drage Omsorg for deres Sjæle ikke var Saadet næste Deres Højærværdighed
dighed befaling, at skrive forledis til gik vnd den Omvorelsing de
sten anstillede næste sit ngt sovnd, Sie var Sand ikke Sten ikke mig

Vidtlir information, som gaar til Confirmation, saa tauding iden tron Jeg i
dun Post: Og posito de far tvndt svarn, og dun examen og Omrforing nr for,
rnbtnt Oprigtig, Saa nr dtjo nod til dnvrin, paa min ustyldighed og paa dnrin
Opfattighed, at de iden far vildt svarn mig fyrend nu i Christkolnu aller nu
ing Lod dun indtaldrj Og fnr vid vil allerydmygst giv Dnrin Højærværdig
hed, som min Utlfindig Bistop at bttnden, om ing da til Gud Bord kand
antagn saadann, som af foragt, tgenfindighed og falskfarrighed iden vil
vardign mig dnrin Gienstvar. Videre maaning fnr vond ydmygst til
bedn mig Dnrin Højærværdighed Gudhed, at i fald ing maan nodtvtil
at tage nu Provsti-Kalbir Omfring omm min Hr Provst Thanche
som far vdsprad om mig, at ing far affoldt mnalte Constabel fra Gud Bord,
fordi de nj vilde giv nogt til Kirkn af nu af dun tilfald, at ing
da maa vnde til Provsti dnrn dag nutm Hr Lars Hiort for Aar Kirkn,
Menighed allerr Hr Claus Steenbech for Sct Maria Menighed, fi
dun Calumnie, som sigter til min Person og fundndte for Kirke
for, dstrivelsing gimm at fralegge mig, og billign at Omrbrdisp
Dnrin Højærværdighed, at Provsten intet mindre far vdrist imod
mig, mnd dnr dnlighed, som nu Erlig Mand, ing vil iden nogang taln
om nu Gristig Oprigtig Mand vnlanstaar. Nast ald Ydmygeste
Tronsinnrtigst Forbdstning omm Dnr og Højærdn familie for,

Højædn og Højærværdige
Hr Bisps og Faders i Herren

blivne ing min

allerrarbdigste og lydigste
Dtr og Tienerinn

Skr Ols Straftgaard d 12 Aug:
1757.

Lahlerup

er klar for at præsidere i Vacancerne paa disse Canzlet, og nu, vilig, at dette Løftningen er intet Nødsynes sagt, og ved sam-gen Indkomstens Tarling. Jomeget bliver det Højmaal, om ikke Deres Højædelighed selvom det billigt, at Canzlet paa Christians Dag, med Consistoriums Vacance, uden at de andre Canzlets Professer, bliver forbigaaet af den Professen tillagde Gage? Jeg haaber, at Deres Højædelighed ikke tager det ugunstig op, at jeg foreskriver mig, at spør-ge herom, nu i Dag, da det egentlig ikke gaaer mig an, efterdi som Professen gaer Gaadt mig klar. Og det skulde af for-skjellige Aarsag; Dels og i Dag, førend Professen efterer min Formands Død skjenker Professen for at forbigaae Canzlet Gage, hvorfor jeg Collegen intet Kiøb af Indkomstens, førend paa den Dag, jeg blev installeret. Jeg meldte dette sidste, ikke for at søge nogen Deels Forandring, men allene for at enhver Deres Højædelighed vide, hvorledes Professen Gaaer mig.

Jeg er med al Ven-skab,

Højædle og Højædelig Herr Biskop,

Højgunstige Velynder!

Deres

Herres Eminences

Kiøge d. 25 August 1757.

allerydmygste Tiener

Marcus Ludvig Hiorth

Dersest Eminence,
Höjæder og Höjærværdige Herr Biskop,
Höjtgunstige Herr.

Dydt at tilkiende Deres Höjærværdighed Ønske og Begjæring af det Gode, til at blive min vigtige og store Bjerge, som nu ligger paa Deres Kildes Alene, og fremdeles at nyde mig Deres Höjærværdighed til samme Kjønne Bevidsthed; tager jeg mig den Frihed at sende Deres Eminence Regnskaber for Aarene 1735 og 736, med underdanig Ydmygelse, Deres Höjærværdighed vil pardonnere, at de ikke ere opsatte i saadan Stil, qvilket ikke er min Skyld, da Provsten gandske imodtager Deres Regnskaber, og Bogholderingen af Mag. Skougaard, men skal forresten, naar Bud hidkr, vorde alting observeret. Da 2de Byer 2 Mk. som Haar og Bjergeren, Ringerslöse og Ømøsse, ere gaae ex[illegible] af Provsten, kjender jeg ikke Regnskabet.

Hvorom Kirkens Kiende Sol, Deres Skolens Bygning med ligr Kiende Deres Capital med eidem vore de nogent Kjendelig, og Disciplernes Stipendium vorde billige Kommentarer. Hvad det jeg for Skolen Deres Höjærværdighed

kan skaffe andre Utgifter, og videre die Disciplerne noget mere ved Vanskelighed, [som dem dem exament i Byen Kor. dedere Omvendelse, og ofte disse imodtagne] har jeg vidst. Det ske mest, at de, som dem Davelsen i Kirken, og om Vandagen synge Litanier i Kop-Byen, dem synde Klokker, skiller ikke Kirke tiesom. Men det er at oppegte, at de andre Utgifter vilde grandeler blive ved Kor Stor, ellersom Kolner Bygning er omvendt ved Kirke og Kor. Kolner: Dog skal jeg ikke undrage mere Penge, end gvad den højeste Konsistorium vilkaarer, nemlig, at Disciplerne, og Hørerne Mr. Mathias Rasmussen, skal svede Løsen.

I øvrigt har jeg ere Post, ihvorvel jeg formeldte mig, at gjøre dem forstaae gos Deres Højehrværdighed, nemlig: Om Provstens circulair. Dersom ikke jeg skal have dem, efter ef mig, som af de andre Provsters Provster? Da jeg, som Rector ved Kolner, er tillige Dagn til Skuds Kirke, sender Provsten altid samme Dersom til min Disposition, men ellersom mit Kald ikke strækker videre paa dem ibeland de andre Provstens, er det mig ikke tilladt, at vide videre tilgode, og af Actis & Monitis Synodalibus med jeg ikke indret. Af denne Aarsag gav Provsten gerne mig Kondi, da jeg i Disse dimer med at Omgange. Dersom gav Provsten skriftlige Provsts Provster den Ret ukaldelige Disposition, at konsiderer det vacante Kald paa Christians Ø; og ammer skiønt jeg gav hensyn til at være pro Consistorii vidende, saa skriver det dog directe imod det, som Hans Høj. ærværdigste Salig Biskoppen gav skrevet til min Kommando, ihvorvel jeg gemmer samme Copie, og er dog kommen tilsidst, at Provsten i Dette, som i mange andre Tilfælde, trader mer mig som en personell Capellan. Jeg vand ikke, om jeg bør undertaaer mig, paa de andre Provstens Vegne, dog uden nogens Anmodning eller Vidende, at indrette af denne Højehrværdigste et Reglement, hvor, endog det gennemlæst med Vacance skal konfereres paa Christians Ø. Dette vand jeg, at om disse Kirker skal nogen Kor-anvisning, vilde samtlige Provster dermed vil blive fornøjede. Kor saa længe det er Sommer, endog det sig ventelig gjøre, at Kandidaterne Provster konsiderer valgt, der ikke ellers den andens, men dersom saadan Vacance indfalder om Vinteren, kunde det gjøre, at en Provst, ej tvivler Kor nogle Dage, kom til at blive der i nogle Maaneder, skiønt vilde Kaldet ikke for længe ligt og Provstelig. Ydmyge Bønner, at Provsten paa Christians Ø

Høj Ædle Høj ærværdige
Høj Ehrværdige Hr Biskop

ing ville have Hr Grev Høj ærværdige for
gunstig ville bevage at til bage sende
mig mine Breve, med følgende
Hr Provst ydmyg sender, saa bliver jeg
dog hvor vel Land mentinere, og jeg
vil vor Opvekter med min Tieneste,
Høyvenerd ærværdig Respect vor

Høj Ædle, Høj ærværdige
Hr Biskop

Rønne
d 10 Septbr 1757.

I underdanigste
Tiener
Wedschepelern

Velædle Højvørdighed og Højærede

allerhøjtskattende Hr Biskop!

Deres Højvørdighed maae ydmygt ihukomme at 28de Septembris
sidstleden anmodede, med indlagde underdanigste Skrivelse fra Margaretha Ma-
dsens Datter, at gjøre mig ondt, Dem skulde incommodere Deres
Højvørdighed med saadan Ubetydelighed, skiønt skulde jeg vist vore
forvisset, ifald Dem Behov, skiønne jeg afskye, undmedtsige
mig ydmygst, allene og alene at staae Deres Kiærlighed
for mig, Deres skyldige paa Underdanigst, men uden Ophør skule Forsyn
vare Dem, mig allerbedst ubekiendt, at Hvad navnlig Landsens ikke vides
uden af mig selv skiøndt, formindske de mange Løgnagtige udstrøelser,
Dem bekiendt sig af, formedelst skiel paadrage Dem Vrede; Jeg lagde mig
underdanigst med Freigd, indseende at skiønde Landsens Kirke-Bøger skiel
den Omstændighed eller Hvorledes navnlig Landsens skulde vorde
og Landsens bei Skriftemaal nødtvungen at udstaae, med mig og skulde om bei
Ladegaarden bekiendes, med med underdanigste Bøn, at Deres Højvørdighed
vilde allernaadigst beskiærme Landsens, for forvidtre at skulde, efter Løgne
at blive mig, samme Dom sig at vorde skiel, med alle Prosperitets
beønskninger efter Deres Højvørdighed og gandske familie er mig skiøn med
all Submission

Hvilende Højvørdighed og Højærede
allerhøjtskattende Hr Biskops
underdanigste
Tønder

Hasle den 10de October 1747

Höjvälder ay Höjvärdwerdigste

Hr Biskop!

Vidare Deres Höjvälder Höjvärdwerdigheds Respective Skrifwelse ut 10 August: wor ankommen d 17 Septbr: wor ingen Tvifwel gifwit för Frw Rönne Summa at bifwara, ay gifwa min Förklaring: angående Hr Capitaine Friderich Anthon Adolph von Schepelern dygtskaps förening med Jungfrw Elisabeth Schör, de för at fralyga mig af Byskjärings Som Hwad hon imputeret mig, at ay icke wor Hwn behagelig i dem Dag, ay mindre berättigat at Hwn sådan förklaring wor at wärdera till at Samma; Som hon ay regvirerat hon Hr Generalmajor von Schepelern, om at samma at förfrelsa sig, Som Hwn då hon wägrat, men förkommit at Svar, Som in originali för ingifwen Tillfälle; ay Hwad förtjänt Deres Höjvälderwerdigheds at Hr Capitaine Schepelern wederlig hon förgifwit at mig at copulera, men förblifwer, de Hwad nogle Dage för Hwad at Hr From i wor Hus ay

10/10 1757

stante Pede, uden Tvivl d. 7 à 8 Sept: der
paa, var Jeg mig, og ey par Discourse
spurte Hr Probsten Hans Lidrich Tamstrup
Schor Hvorvidt uden Tvivl
Hand ikke var Forlovet med Tamstrup
Schor, og aldrig vilde hvad end i Madame
Schors Huus, da Jeg spurte Hand Kam
Hr mig gik der ind; at Hr Lund
Jeg giorde sig Bekymring ad Forrette
Copulation, Jeg Høyst Raison, Hr ey
vred ikke om en Dan eller Daatter er
sui juris Jeg længe Forældrene dør,
eller og at Consensus Parentum tam
ex necessitate quam honestate jo Brød-
rene, men Hr ikke eller tilforladelig
Caution kunde Hand forvise, Hr Jeg
Jeg Høyt at Hand var Forlovet i Hol-
ger, om Hans Character og Forhold
vil ey ej skrive, Hr at mange Leser ved
at Hans Hr Fader General Majoren Jeg
giorde Hans: Jeg Gunstens med
ved Commission:

Deres Højædle Højvelbaarenheds

Rönne d. 20 Oct.
1757.

allerydmygste
Tiener
J Thanck

Höjedle og Höjvordige
Hr Biskop!

At Pigen Karen Kiel Bolskier
og Niels Thrunigsens Hr Johan
Gottfried Daum vil ifg Bevis/skrift
ophyste hvad Børn opfødt ere,
maa ing[en] tilbørlig Hindring
forekomme med den Copulation

Hvor Höjedle Höjvordige

Rönne d 10 Oct
1757.

allerunderdanigste
Tiener
Thanck

Höjväla och Höjvördiga
Sr. Biskop!

Ehr Pastor Höjvälan Höjvördighet
vördsamt förmår jag mig att framställa
härmed min allerunderdånigste Supplique
om Nåde och Bönhörelse, som är
härinnan underdånigst anhållandes om
Pastor Höjvälan Höjvördighets gunstiga
Åtgärd, understödjande och befrämjande
af Recommendation. Det min allerunderdånigste Supplicques ändamål är begärandes
Pastor Höjvälan Höjvördighet gunstigast
att för min Person tillåta förrättningen af
förrättande, som är nödvändig, att jag
får vistas 18 Dar i Publique Embetes, och
att Caelo jag förbinder mig att 10 Dar
ut i blank i minsta tjenare Landet.
Pastor Höjvälan Höjvördighet
gifver jag Gun Land, så Enish jag gärna
mig Nåde om att reisere; Den jag
icke, så vil jag med Laelmodighet stån

12/10 1757

Jag har fått i det Allernådigste Brev, förordnande
uti Eders Höga Person, som förmedelst ville
förläna mig den Ära och förtroende
I det övriga, vill det Gud Allsmäktig täcktes
nådigst öfver oss Hans Kongl. Majts Höga
vördigste och gantska höga Familie förbliva
med Fog och Commission

Hans Kongl. Majts vördigste

Tjelarsch: Skogh
d: 12 Octob: 1757.

underdånigst tienare

Hans Severin Whitte

Høyædle Høyerværdige
og Høy-Lærde Hr Biskop

Jeg
Jeres Høyerværdighed Skal vel 25de Septbr sidst
indbu at jeg skiftig indfinder mig ad inq vedkommer
ved Hr Skaber med Prinsgaard til Jeres Høyerværdig
hed den høytidelige Tilstand mig over Anne Isabel
Jens Hansen og Rasmus for Jeres Høyerværdighed imod
kom, men som Hr Skaber paa sin Side ikke kan
Eders Jeres Høyerværdighed Ankomst og
Forretninger i denne Dag, saa kan jeg dog ind
kalde Anneche Anne Isabel og Rasmus for mig og da
vorligen Forretninger dem paa ad mindlig maade
at Høge i Mindelighed ad skiue Forening og Forlig
med Jeres Sidste Børgeren, som Ihr og kan Gjøre
mens ej Jeres Forrige Vorbening ikke paa nogen Gjørlig
Maade skal være at bringe dem til Ro og Forstan
Og Calben ikke saaledes Forsinke Ligevel, ok maad
skal maatte Gjøre at Jeres Børn nogen Dag uden
Kirkens Varsel i denne Dag allerførst Gang at
anlægge til Sacramentet i denne Menig
hed ad denne Høst og i Aar 10de med Gl Kon
firmation.

Dernæst Jeres Høyerværdighed at Dagen
ikke i mindelighed kand skiues ved denne